

2.1.2 Sivistys- ja hyvinvointitoimiala

Toimintakertomus 2025

Tuloslaskelma	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2024
Toimintatuotot	5 856 240	0	5 856 240	6 864 821	1 008 581	17 %	7 162 799
Myyntituotot	1 804 770	0	1 804 770	2 462 929	658 159	36 %	2 170 304
Maksutuotot	2 007 190	0	2 007 190	1 972 554	-34 636	-2 %	2 011 208
Tuet ja avustukset	1 744 450	0	1 744 450	2 080 494	336 044	19 %	2 676 353
Muut toimintatuotot	299 830	0	299 830	348 844	49 014	16 %	304 934
Toimintakulut	-118 000 350	-7 290 032	-125 290 382	-126 362 337	-1 071 955	1 %	-116 641 384
Henkilöstökulut	-64 058 290	-418 110	-64 476 400	-66 127 647	-1 651 247	3 %	-63 593 417
Palvelujen ostot	-26 235 650	-3 048 502	-29 284 152	-28 683 904	600 248	-2 %	-24 508 166
Aineet, tarv. ja tavarat	-2 761 250	-550	-2 761 800	-2 735 129	26 671	-1 %	-2 662 575
Avustukset	-3 805 570	-3 770 000	-7 575 570	-7 791 537	-215 967	3 %	-3 506 057
Muut toimintakulut	-21 139 590	-52 870	-21 192 460	-21 024 119	168 341	-1 %	-22 371 169
Toimintakate	-112 144 110	-7 290 032	-119 434 142	-119 497 516	-63 374	0 %	-109 478 585
Poistot ja arvonal.	-674 600		-604 710	-470 961	133 750	-22 %	-557 898

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja tilikauden päättymisen jälkeen

Talousarvion toteuma

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan muutetun talousarvion toimintakate ylittyi 63 374 eurolla. Toimintatuotot ylittivät 1 008 581 eurolla. Ylitys johtui budjetoitua suuremmista kotoutumispalvelujen tuotoista, hankkeisiin tulleista erillisistä valtionavustuksista ja yhteistoimintakorvauksista. Toimintakulut ylittivät 1 071 955 eurolla. Toimintakulujen ylitys johtui henkilöstö- ja palvelusetelikulujen sekä työttömyysturvan kuntaosuuden budjetoitua suuremmista kuluista. Koulukuljetuskulut sekä

kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen kulut alittivat budjetin. Hallinto- ja talouspalvelut, koulutuksen ja varhaiskasvatuksen erillisavustukset, kirjasto- ja kulttuuri- palvelut sekä liikunta- ja hyvinvointipalvelut alittivat toimintakatteen verrattuna muutettuun talousarvioon. Koulutus-, varhaiskasvatus- ja nuorisopalveluiden toimintakate ylittyi.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tila

Kouluterveyskyselyn 2025 tulosten perusteella Nurmi- järven lasten ja nuorten hyvinvoinnissa on havaittavissa useita vahvuuksia. Ikäryhmittäin vahvuudet ovat seuraavat:

4.–5.-luokkalaiset:

Vahvuuksina korostuvat kasvanut osallisuuden kokemus sekä mahdollisuus vaikuttaa koulun yhteisiin tapahtumiin ja sääntöihin. Harrastusmahdollisuuksien tuntemus on lisääntynyt ja ulkona liikkuminen yleistynyt. Yhä useampi oppilas ei ole maistanut alkoholia, ja terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien määrä on vähentynyt. Lisäksi tyttöjen kokemus seksuaalinen häirintä julkisilla paikoilla on laskenut.

8.–9.-luokkalaiset:

Vahvuutena osallisuuden ja vaikuttamisen kokemus on vahvistunut. Harrastusten määrä ja tietoisuus niistä ovat lisääntyneet, alkoholikokeilut ovat vähentyneet ja terveydentilansa huonoksi kokevien osuus on pienentynyt. Seksuaalisen häirinnän kokemukset ovat vähentyneet.

Lukio:

Vahvuutena osallisuuden kokemus ja vaikuttaminen koulun asioihin ovat parantuneet. Harrastusmahdollisuudet ja liikunta ovat lisääntyneet, alkoholikokeilut

ovat vähentyneet ja terveydentilansa huonoksi kokevien osuus on pienentynyt. Seksuaalisen häirinnän kokemukset ovat vähentyneet.

Ammatillinen oppilaitos:

Vahvuutena osallisuuden kokemus ja vaikuttaminen koulun asioihin ovat parantuneet. Harrastusmahdollisuudet ja liikunta ovat lisääntyneet, alkoholikokeilut ovat vähentyneet ja terveydentilansa huonoksi kokevien osuus on pienentynyt. Seksuaalisen häirinnän kokemukset ovat vähentyneet.

Kehittämiskohteina kouluterveyskyselyn tulosten perusteena ovat seuraavat asiat ikäryhmittäin:

4.–5.-luokkalaiset:

Kehittämiskohteina nousevat arkiliikkumisen ja aamupalan syömisen huomioiminen, kouluruokailun kehittäminen sekä huoli koulunkäynnistä pitämisen vähenemisestä.

8.–9.-luokkalaiset:

Kehityskohteina korostuvat elintapojen, kuten liikunnan ja ruokailun, huomioiminen, kouluruokailun kehittäminen, koulunkäynnistä pitämisen väheneminen sekä nikotiinipussien käytön yleistymisen.

Lukio:

Kehityskohteina ovat elintapojen, kuten liikunnan ja ruokailun huomioiminen, kouluruokailun kehittäminen,

Hyvinvoinnin tukeminen

Kohtaamispaikkatoimintaa toteutetaan Klaukkalassa Suopolun tuvalla, joka toimii osana alueellista perhekeskusverkostoa. Toiminta tarjoaa lapsiperheille matalan kynnyksen yhdessäolon paikan sekä mahdollisuuden osallistua ohjattuihin tuokioihin ja asiantuntijavierailuihin. Suopolun tuvalla kokoontuvat myös lukupiiri ulkomaalaistaustaisille, ikäihmisten kurssit sekä Olohuone-hankkeen ryhmät. Toimintaa kehitetään monisukupolviin suuntaan ja yhteistyössä hyvinvointialueen, seurakunnan ja järjestöjen kanssa. Kohtaamispaikkaa täydentää pop up -toiminta, joka lisää saavutettavuutta Klaukalan ulkopuolisilla alueilla. Kohtaamispaikan pop up toiminta aloitettiin syksyllä 2025 Röykässä.

Vuonna 2025 Nurmijärvi harrastaa -toiminta laajeni edelleen. Syksyn Puuhis-kerhojen ensimmäisessä jaksossa toteutui 81 kerhoa, joihin ilmoittautui 735 oppilasta. Koko lukuvuoden 2025–2026 tarjonta käsitti yhteensä 110 erilaista kerhoa, joita ohjasivat opettajat, os-topalvelutoimijat sekä nuoriso- ja liikuntapalvelut. Toiminta jatkoi Harrastamisen Suomen mallin mukaista linjaa painottaen oppilaiden osallisuutta, saavutettavuutta sekä pienryhmätoiminnan kehittämistä.

Hyvää liikkeellä -hanke kehittää perusopetuksen toimintakulttuuria kohti kokonaisvaltaista hyvinvointia. Hankkeessa lisätään oppilaiden liikunnallista aktiivisuutta ja toiminnallista oppimista sekä vahvistetaan mielen hyvinvointiin, tunne- ja vuorovaikutukseen ja läsnäoloon liittyviä taitoja. Kouluja tukee hyvinvointipedagogit, jotka työskentelevät tiiviisti rehtorien, henkilöstön ja opiskeluhuollon kanssa. Oppilaiden osallisuus vahvistuu mm. oppilaskuntapäivien ja koulujen hyvinvointitutorien kautta.

Osana hanketta kehitetty Mun polku tarjoaa opettajille konkreettiset työvälineet hyvinvointitaitojen opettamiseen ja auttaa jalkauttamaan teemat osaksi arjen opetusta. Hanke on vakiinnuttanut hyvinvointia tukevia käytäntöjä, joista osa on jo sisällytetty paikalliseen opetus-suunnitelmaan. Kehittämistyö jatkuu vuosille 2025–2026 myönnetyn jatkorahoituksen turvin.

koulunkäynnistä pitämisen väheneminen sekä nikotiinipussien käytön yleistymisen.

Ammatillinen oppilaitos:

Kehityskohteina ovat elintapojen, kuten liikunnan ja ruokailun huomioiminen, kouluruokailun kehittäminen, koulunkäynnistä pitämisen väheneminen sekä nikotiinipussien käytön yleistymisen.

Nuorisopalvelut pilotoivat keväällä 2025 Klaukkalassa Walkers-bussin toimintajakson yhteistyössä Aseman Lapset ry:n kanssa. Tavoitteena oli tavoittaa nuoria heidän omissa ympäristöissään, lisätä matalan kynnyksen kohtaamisia sekä puuttua esiin nousseisiin häiriö- ja huolilanteisiin. Toimintajakson aikana kerättiin myös havainnointitietoa nuorten vapaa-ajanvietosta alueella. Pilotin kokemukset osoittivat selkeän tarpeen liikkuvalla nuorisotyölle, ja tämän myötä toimintaa päätettiin jatkokehittää. Walkers-bussin jatkona kunnassa käynnistyi syksyllä myös Wauto-toiminta, joka laajensi liikkuvan nuorisotyön saavutettavuutta eri puolille kuntaa.

Nurmijärven kunta ja Nurmijärven seurakunta tekevät sopimukseen perustuvaa yhteistyötä vapaaehtoistoiminnan koordinoinnissa. Seurakunnan vapaaehtoistoiminnan koordinaattori vastaa toiminnan organisoinnista, vapaaehtoisten rekrytoinnista, koulutuksista ja tuesta, ja kunta rahoittaa toiminnasta sovitun osuuden. Yhteistyötä ohjaa moniammatillinen ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina kunta, seurakunta ja hyvinvointialue.

Vapaaehtoistoiminta täydentää kunnan peruspalveluja ja vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia monipuolisesti. Toiminta tarjoaa matalan kynnyksen tukea ja lisää yhteisöllisyyttä eri puolilla kuntaa.

Vuonna 2025 ikäihmisille suunnattu toiminta vahvistui sekä kunnan omissa palveluissa että yhteistyössä seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa. Vapaaehtoistyö jatkoi merkittävää rooliaan ikääntyneiden arjen tukena, tarjoten matalan kynnyksen apua muun muassa saat-taja- ja asiointipalveluissa, yksinäisyyttä ehkäisevissä soittoringeissä sekä Olohuone-toiminnassa ja diakonia-ruokailuissa.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut järjestivät ikäihmisille suunnattuja tapahtumia ja toimintoja, kuten hyvinvointipainotteisia teemapäiviä ja Vanhustenviikon tapahtumia, joissa lisättiin liikkumisen iloa ja vahvistettiin yhteisöllisyyttä.

Eri toimialojen yhteistyö näkyi myös kohtaamispaikka-toiminnassa, jossa järjestettiin monisukupolista, matkalan kynnyksen toimintaa ja tuokioita ikäihmisille.

Nurmijärvi 250 -juhlavuoden toteutuminen sivistys- ja hyvinvointitoimialalla

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala osallistui aktiivisesti Nurmijärven 250-vuotisjuhlavuoden suunnitteluun ja toteutukseen. Toimialan palveluissa juhlavuosi näkyi monella eri tavalla.

Kirjastoissa ja museopalveluissa järjestettiin juhlavuoden kytkeytyviä teemapäiviä, näyttelyitä ja paikallishistoriaa esiin tuovia tapahtumia. Keskeisiä kokonaisuuksia olivat muun muassa Klaukkalan kirjaston teemapäivät, Matkalaukkumuseokiertue varhaiskasvatukseen sekä Galleria Villen Nurmijärvi 250 v. -näyttely.

Nuorisopalvelut toteuttivat nuorille suunnattuja tapahtumia, kuten Amazing Nurmijärvi -kaupunkisuunnistuksen ja ”250 tarinaa nuorista ja nuorisotyöstä” -kokonaisuuden. Lisäksi nuorten omia tapahtumia tuotettiin osaksi juhlavuotta.

Toimialan palveluverkko

Kesällä 2025 Rajamäkeen valmistuivat puolivuotta etujassa Seitsemän veljeksien koulu ja Rajamäen liikuntahallin uudisrakennukset. Uudet koulutilat on suunniteltu vuosiluokkien 6.–9.-luokan oppilaille.

Lintumetsään valmistui lokakuussa 2025 Kaikumetsän päiväkotikoulurakennus vuokramallilla. Uusiin tiloihin siirtyivät Lepsämän päiväkodin lapset ja esioppilaat sekä Lepsämän koulun Lintumetsän toimipisteen oppilaat.

Useissa päiväkodeissa ja joissakin koulurakennuksissa on esiintynyt sisäilmahaasteita, minkä vuoksi vuoden 2025 aikana on jouduttu hankkimaan uusia väistötiloja. Klaukkalan esiopetus ja varhaiskasvatus siirtyivät väistötiloihin Vaskomäntielle marraskuussa 2025. Vuoden loppuun mennessä valmistui väistötila myös Maaniitun

Oppilaitoksissa juhlavuosi näkyi ”250 minuuttia hyvinvointia koulussa” -teemakokonaisuutena. Varhaiskasvatuksessa toteutettiin Museo matkalaukussa -toimintaa, ja yksiköissä hyödynnettiin yhteistä Tule, tule mukaan -laulua yhteisöllisyyden tukena.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut järjestivät juhlavuoden yhteydessä Unelmien liikuntapäivän sekä Vanhustenviihkon hyvinvointitapahtuman yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Tapahtumien tavoitteena oli lisätä kuntalaisten liikkumista ja hyvinvointia juhlavuoden merkeissä.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut osallistui valtakunnalliseen kulttuuriyhteistyöhön Kuopion kanssa järjestämällä Sanojen silta – Kivi kohtaa Canthin -tapahtuman, joka toi esiin kirjallista kulttuuriperintöä kahden 250-vuotisjuhlavuotta viettävän kunnan välillä.

Lisäksi kunnan kulttuuriavustusten tuella toteutettiin paikallisten toimijoiden juhlatapahtumia.

päiväkodille Maaniitun koulun läheisyyteen. Väistötilaan siirtyy myös Sorvankaaren päiväkotiperuskorjauksen ajaksi.

Syksyllä 2025 Rajamäestä siirrettiin Seitsemän veljeksien koulua palveleet väistötilat Nurmijärven yhteiskoululle ja Nurmijärven lukiolle. Molemmissa tiloissa oli sisäilmaan liittyviä haasteita.

Harjulan päiväkodissa tehtiin tiivistysremontti syksyllä 2025.

Vuoden 2025 aikana on myös valmisteltu palveluverkkosuunnitelmaa Rajamäkeen ja Kirkonkylään. Valmisteluun on osallistettu lapsia, oppilaita, henkilöstöä, kuntalaisia ja luottamushenkilöitä.

Muutokset lainsäädännössä ja vaikutukset toimintaan

Perusopetuslainsäädännön muutos liittyen oppimisen ja koulunkäynnin tukeen

Vuonna 2025 valmisteltiin merkittävää oppimisen ja koulunkäynnin tuen lainsäädäntöuudistusta, joka astui voimaan 1.8.2025. Uudistus muuttaa esi- ja perusopetuksen tuen rakenteita ja velvoittaa kunnat järjestämään tuen uuden lainsäädännön mukaisesti. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa varhaista ja oikea-aikaista tukea sekä selkeyttää tuen järjestämisen kokonaisuutta, mikä edellyttää kunnilta muutoksia opetuksen suunnitteluun, toimintamalleihin ja resurssien kohdentamiseen.

Mobiililaitteiden käyttö perusopetuksessa

Vuonna 2025 perusopetuslakiin tehty muutos tiukensi mobiililaitteiden käyttöä koskevaa sääntelyä. Lakimuutoksen mukaan oppilaiden mobiililaitteiden käyttö oppitunneilla on kielletty 1.8.2025 alkaen, ja laitteita voidaan käyttää ainoastaan oppimiseen, henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai oppimisen apuvälineenä opettajan luvalla. Muutos mahdollistaa myös mobiililaitteiden käytön kieltämisen koko koulupäivän ajalta.

Perusopetusasetuksen vähimmäistuntimäärän nosto

Vuonna 2025 perusopetusasetusta muutettiin siten, että opetuksen vähimmäistuntimäärää korotettiin. Muutoksen tavoitteena on vahvistaa perusopetuksen perustaitoja ja varmistaa, että oppilailla on riittävästi opetusaikaa keskeisten oppiaineiden hallintaan. Muutos edellyttää kunnilta opetuksen järjestämiseen liittyvien

tuntirakenteiden tarkastelua sekä resurssien kohdentamista siten, että korotettu vähimmäistuntimäärä voidaan toteuttaa kaikissa kouluissa yhdenvertaisesti.

Lukiolain muutos

Vuonna 2025 lukiolakiin tehtiin muutos, joka vahvistaa opiskelijoiden oikeutta saada tukiopetusta ja erityisopetusta. Lukioihin on säädetty selkeä velvoite järjestää opiskelijoille tarvittavaa pedagogista tukea tilanteissa, joissa oppimisen eteneminen sitä edellyttää. Muutokset laajentavat lukiodien mahdollisuuksia vastata opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin ja tukevat yhdenvertaisia oppimisedellytyksiä kaikille opiskelijoille.

Uusi laki varhaiskasvatuksen palvelusetelistä

Varhaiskasvatuksen palveluseteliä koskeva uusi laki hyväksyttiin joulukuussa 2025, ja sen on määrä tulla voimaan vuonna 2026. Lain tavoitteena on ajantasaistaa palvelusetelijärjestelmää ja selkeyttää sen käyttöä varhaiskasvatuksessa valtakunnallisesti.

TE2025-uudistus

Vuoden 2025 alussa voimaan tullut TE2025-uudistus siirsi työvoima- ja yrityspalvelujen järjestämisvastuun valtiolta kunnille ja vahvisti kuntien roolia työllisyyden, osaamisen ja elinvoiman kehittäjinä. Uudistus on muuttanut palvelurakenteita laajasti ja edellyttänyt vapaaehtoisten valmennuspalvelujen toteuttamista siten, että ne tukevat työllisyysalueen toimintaa. Uudistuksella on ollut merkittävä vaikutus nuorten ja nuorten aikuisten palveluihin.

Arvio tulevasta kehityksestä

Lasten ja nuorten sekä ikäihmisten ja vieraskielisen väestön määrän kehittyminen lähivuosina ja vaikutus palvelutarpeeseen

Syntyvyyks on aikaisempina vuosina pienentynyt, mutta näyttää nyt tasaantuneen. Vuosina 2024 ja 2025 Nurmijärvellä syntyi saman verran lapsia. Lasten määrä varhaiskasvatuspalveluissa on kuitenkin lisääntynyt viime vuosina johtuen osallistumisasteen kasvusta. Erityisesti osallistumisaste on noussut alle 3-vuotiaiden kohdalla.

Peruskouluikäisten lasten määrä on vähentynyt vuosien 2018–2025 aikana noin neljällä sadalla oppilaalla.

Klaukkala:

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä pysyy lähes samana, kun verrataan tämän hetken varhaiskasvatusikäisten lasten määrää vuoden 2035 ennusteeseen. Vuonna 2025 varhaiskasvatusikäisiä lapsia oli Klaukkalan alueella noin 1850.

Peruskouluikäisten, 7–12-vuotiaiden lasten määrän arvioidaan pysyvän samana, kun ennakoidaan lapsimää-

Kirkkonkylä:

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän arvioidaan kasvavan 2030-luvun puoliväliin mennessä muutamalla kymmenellä. Varhaiskasvatusikäisiä lapsia arvioidaan olevan Kirkkonkylällä vuonna 2035 noin 720. Peruskou-

Rajamäki:

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrässä arvioidaan olevan muutaman kymmenen lapsen kasvua seuraavan kymmenen vuoden aikana. Tällä hetkellä varhaiskasvatusikäisiä lapsia on Rajamäessä vähän yli 600. Peruskouluikäisten lasten määrä kasvaa muutamalla kymmenellä

Röykässä lapsimäärän arvioidaan pysyvän lähes nykyisellään seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Ikäihmisten määrä tulee kasvamaan Nurmijärvellä lähivuosina. 65–75 –vuotiaiden määrä kasvaa yli tuhannella kymmenessä vuodessa, samoin yli 74-vuotiaiden määrä. Tämän hetken arvion mukaan 2030-luvun puolessa välissä Nurmijärvellä on noin 5600 65–74-vuotiaista.

Vieraskielisen väestön osuus Nurmijärven koko väestöstä oli vuonna 2024 8,1 %. Vuonna 2024 vieraskielisiä henkilöitä oli Nurmijärvellä 3 649. Määrä on kasvanut

rän kehitystä vuodesta 2025 vuoteen 2035. Yläkouluikäisten nuorten määrän arvioidaan pienenevän hieman vuosien 2025–2035 välillä. Yhteensä vuonna 2030-luvun puolivälissä Klaukkalan alueella arvioidaan olevan noin 2 900 oppilasta.

Klaukkalan alueen lapsimääräennusteessa on huomioitu myös kyläalueet Lepsämä, Uotila ja Metsäkylä.

luikäisten alakoululaisten lasten määrä pysyy lähes samana, kun verrataan vuosia 2025 ja 2035. Yläkouluikäisten oppilaiden määrä pienenee hieman. Maaseutualuiden osalta lasten määrän ennustetaan vähenevän kaikissa ikäluokissa kymmenen seuraavan vuoden aikana.

sekä ala- että yläkouluikäisissä seuraavan kymmenen vuoden aikana. Rajamäessä on peruskouluikäisiä lapsia tällä hetkellä noin 1180.

Vuonna 2035 Nurmijärvellä arvioidaan olevan noin 5300 yli 74-vuotiaista.

vuodesta 2023 215 henkilöllä. Suurimmat vieraskieliset ryhmät ovat virolaiset ja venäläiset. Vieraskielisten määrän arvioidaan kasvavan lähivuosien aikana.

Väestömuutosten vaikutus sivistys- ja hyvinvointitoimialan palveluihin

Alle 3-vuotiaiden lasten edelleen kasvava osallistumistaso lisää tarvetta kunnan varhaiskasvatuspalveluille. Varhaiskasvatuspalveluiden lisääntyneeseen palvelutarpeeseen vaikuttaa myös maltillinen kasvu varhaiskasvatusikäisten lasten määrässä.

Peruskouluikäisten kohdalla Nurmijärven kunnan alueella on riittävästi oppilaspaikkoja. Osa oppilaspaikoista sijaitsee kuitenkin eri paikassa kuin missä peruskouluikäiset oppilaat asuvat.

Ikäihmisten kasvava määrä tulee vaikuttamaan ikäihmisten tarvitsemiin palveluihin. Ikäihmisiin kohdistuvien palveluiden osalta tullaankin tulevaisuudessa käymään

keskustelua siitä, mitä palveluja järjestävät hyvinvointialueet ja mitä kunnat.

Vieraskielisten kuntalaisten määrän kasvu vaikuttaa siihen, että varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluissa tarvitaan entistä enemmän resursseja tukeen maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille, erityisesti kieli- ja kulttuuriopettajien muodossa.

Palveluverkossa tapahtuvat muutokset

Palveluverkon suunnittelua ohjaavat valtuuston päättämät palveluverkon kehittämisen tavoitteet. Yhtenä keskeisimpänä tavoitteena on saada varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen käyttöön terveet ja turvalliset tilat.

Palveluverkkoa uudistettaessa tulee huomioida myös lainsäädännössä tapahtuneet muutokset. Tällainen muutos on esimerkiksi oppimisen tuen uudistus esi- ja perusopetuksessa. Palveluverkkoa uudistettaessa oppimisen tuen näkökulma ja tuen yhdenvertainen saavutettavuus ovat keskeisiä.

Palveluverkkoon muutoksia tehtäessä palvelut ja niiden järjestäminen tulee suunnitella siten, että palvelut ovat hyvin saavutettavissa. Lisäksi palveluverkon ja sen tilojen tulee joustaa ja huomioida palvelutarpeessa mahdollisesti tapahtuvat muutokset. Erityisesti varhaiskasvatuksessa on nykyisellään käytössä useita väistötiloja, jotka tulee pidemmällä suunnittelulla korvata pysyväisluonteisilla ratkaisuilla.

Muutokset lainsäädännössä ja vaikutus toimintaan

Vuonna 2025 voimaan tulleet muutokset lainsäädäntöön vaikuttivat monin tavoin sivistys- ja hyvinvointitoimialan tehtäväkenttään ja palveluihin.

- Oppimisen tuen uudistuksen eteneminen ja vaikutus toimintaan
- Liikunnallisen elämäntavan huomioiminen perusopetuksessa

Oppimisen tuen uudistus astui voimaan 1.8.2025. Uudistus muuttaa tuen rakenteita ja lisää kuntien velvoitteita tuntiresurssien, toimintamallien ja osaavan henkilöstön osalta. Tämä on edellyttänyt opetussuunnitelmien päivitystä sekä henkilöstön koulutusta ja rekrytointitarpeen kasvua.

Sosiaaliturvalainsäädännön uudistukset näkyivät perheiden toimeentulossa ja nuorten palvelutarpeissa. Kunassa tämä on lisännyt ennaltaehkäisevän työn, ohjauksen ja matalan kynnyksen tukipalvelujen tarvetta erityisesti perhepalveluissa, nuorisotyössä ja varhaiskasvatuksessa.

Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen

perusopetuksessa korostuu uudessa sääntelyssä. Kunta on kehittänyt liikunnallista toimintakulttuuria, lisännyt

Olemassa olevia, jo hyväsytyttyä hankesuunnitelmia on tärkeää arvioida osana palveluverkkosuunnittelua. Arviointi toimii pohjana, kun tehdään päätöksiä hankesuunnitelmien toteuttamisesta tai päivittämisestä.

Pitkäjänteiset palveluverkkosuunnitelmat alueittain mahdollistavat palveluverkon systemaattisen, pitkän aikavälin suunnittelun. Pitkän aikavälin suunnitelmia tulee tarkastella tietyin välein rullaavasti (rullaava palveluverkkosuunnittelu) ja arvioiden.

Tällä hetkellä käynnissä on Urheilupuiston koulun rakentamisen kilpailutus. Koulun rakentaminen käynnistyy vuonna 2027. Lisäksi valmistellaan kaavamuutoksia Viirinlaakson alueella Klaukkalassa ja Krannilan alueella Kirkonkylässä. Kaavamuutokset mahdollistavat näille alueille hankesuunnitelmien mukaisten tilojen rakentamisen.

- Kotoutumiseen liittyvän lainsäädännön muutokset ja vaikutukset valtiosuoksiin ja -avustuksiin
- Perusopetuslainsäädännön muutokset aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta, muutokset valtiosuuteen
- Sosiaaliturvalainsäädännössä tapahtuvat muutokset ja vaikutukset perheisiin ja nuorten elämään

oppilaiden arkiaktiivisuutta ja hyödyntänyt Move!-testien tuloksia suunnittelussa.

Kotoutumislainsäädännön muutokset vähensivät valtion korvauksia ja lyhensivät korvausaikoja, mikä kiristää taloutta ja edellyttää kotoutumispalveluilta entistä kustannustehokkaampia toimintatapoja sekä tiivistä kuntien välistä yhteistyötä.

Perusopetuslainsäädännön muutokset aamu- ja iltapäivätoimintaan tarkensivat palvelun järjestämisvelvoitetta sekä valtiosuoksien ja maksujen perusteita. Muutokset vaikuttivat toiminnan rakenteisiin, kustannuksiin ja huoltajilta perittävien maksujen mahdollisiin tarkennuksiin.

Yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala jatkaa yhteistyön vahvistamista hyvinvointialueen kanssa asiakaslähtöisyyden ja ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta.

Kohtaamispaikkatoimintaa kehitetään tulevina vuosina laajentuvana palvelualustana, jonka kautta hyvinvointialueen liikkuvat palvelut ja kunnan omat matalan kynnyksen toiminnot tavoittavat perheet, nuoret ja ikääntyneet entistä paremmin. Tavoitteena on lisätä jalkautuvia palveluja myös uusille alueille ja vahvistaa yhteisiä toimintamalleja perhekeskustoiminnan osana.

Lasten ja nuorten palveluissa yhteistyötä syvennetään erityisesti oppilashuollon, mielenterveyspalvelujen ja Ohjaamo-toiminnan yhdyspinnoilla. Työn painopiste on jatkossa varhaisen tuen vahvistamisessa, palvelujen oi

Henkilöstön saatavuus

Varhaiskasvatuspalveluissa on haasteita pätevän henkilöstön saamisessa erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien osalta. Varhaiskasvatuksen sosionomien koulutukseen on satsattu ja avoimiin sosionomin tehtäviin on lisääntynyt hakijoiden määrä.

Hyvinvointityö

Ikäihmisten palvelut

Ikäihmisten kasvava määrä tuo paineita ikäihmisille suunnattujen palveluiden kehittämiseen ja tuottamiseen eri puolilla kuntaa. Samaan aikaan on tärkeää hyödyntää jo olemassa olevia palveluja ja suunnata näitä myös ikäihmisille.

Uuden kuntastrategian mukaisesti vahvistetaan yhteisöllisyyttä jatkamalla palvelujen ja toiminnan kehittämistä ja järjestämistä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen

Toimintaympäristön muutokset edellyttävät kunnalta aktiivista otetta lasten ja nuorten oppimisen ja hyvinvoinnin vahvistamiseen. Tämä on huomioitu uudessa

kea-aikaisessa kohdentamisessa ja nuorten kiinnittymisessä koulutuspolkuihin ja hyvinvointia tukeviin palveluihin.

Ikääntyneiden palveluissa yhteistyötä kehitetään vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen. Seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa rakennetaan toimintamalleja, jotka tukevat arjessa pärjäämistä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Tavoitteena on muodostaa yhtenäinen toimintakokonaisuus, jossa kunnan ja hyvinvointialueen roolit ja vastuut ovat selkeät ja läpileikkaava ennaltaehkäisevä työ on vahvaa.

Kunnan ja hyvinvointialueen yhteisen kehittämistyön ja roolien selkeyttämisen hyvinvointityössä tulee suuntautua tulevina vuosina kohti ennakkoivia ratkaisuja, parempaa tiedolla johtamista ja sellaisten palveluketjujen rakentamista, jotka vähentävät raskaiden palvelujen tarvetta pitkällä aikavälillä.

Oppimisen tuen uudistus lisää erityisopettajien ja erityisopettajien määrää. Kelpoisten erityis- ja erityisluokanopettajien saamisessa on lähiaikoina haasteita.

Pienentyvät lasten määrät voivat tulevaisuudessa vaikuttaa siihen, että kelpoisia opettajia on entistä paremmin saatavilla myös Etelä-Suomessa.

Kohtaamispaikkatoimintaa tulee laajentaa siten, että se koskee lapsiperheiden lisäksi ikäihmisiä ja työikäisiä. Kohtaamispaikka on hyvä alusta hyvinvointialueen liikkuville palveluille sekä kunnan yhdistysyhteistyön verkostomaiselle kehittämiselle.

Myös olohuonemalliselle toiminnalle, jossa luodaan kohtaamisen mahdollisuuksia ja edistetään erityisesti itsensä yksinäiseksi kokevien ikäihmisten yhdessäoloa, on kasvava kysyntä.

kuntastrategiassa, jonka kärjissä Liikkuvin ja Yhteisöllisin on tunnistettu nurmijärveläisiä lapsia ja nuoria koskevia haasteita sekä niihin mahdollisia ratkaisuja.

Lasten ja nuorten liikkumisen määrän ennakoidaan vähenevän edelleen, mikä lisää tarvetta tukea liikunnallista elämäntapaa arjessa. Koulujen ja varhaiskasvatuksen oppimisympäristöiltä sekä muilta kasvuyhteisöiltä, esimerkiksi iltapäivätoiminta, odotetaan jatkossa entistä enemmän kannustamista liikkumiseen. Myös koulumatkojen ja lähiympäristön merkitys osana arjen aktiivisuutta korostuu.

Perhearjen kuormitus, perheiden erilaiset tilanteet ja lasten ja nuorten kasvanut yksinäisyys sekä haasteet hyvinvoinnissa lisäävät tarvetta vahvistaa yhteisöllisyyttä. Turvallisen yhteisön ja aikuisen läsnäolon tarjoaminen iltapäivisin koulupäivän jälkeisessä iltapäiväkerho- sekä iltapäivä- ja harrastustoiminnassa vastaavat suoraan tähän tarpeeseen. Erityisesti 1.–2. -luokkalaissilla pienillä koululaisilla tarve säännölliseen iltapäiväkerhotoimintaan. 3.–6.-luokkalaisten kohdalla korostuu tarve joustaville ja monipuolisille vaihtoehdoille viettää vapaa-aikaa koulupäivän jälkeen.

Lasten ja nuorten oppimiseen ja hyvinvoivaan kasvuun liittyy oleellisesti kunnan mahdollistama ehyt kasvun ja

oppimisen polku sujuvine siirtymineen. Oppimisympäristöjen ennakointi sekä riittävä tuki nivelvaiheissa vahvistavat lasten ja nuorten turvallisuuden tunnetta, mahdollistavat katkeamattoman oppimisen ja tuen, tukevat kaverisuhteita, helpottavat henkilöstön työtä ja perheiden arkea, kun tieto lapsen tarpeista kulkee sujuvasti vaiheesta toiseen.

Valtakunnallinen kehitys lasten ja nuorten lukutaidon heikkenemisessä näkyy myös Nurmijärvellä. Tämä lisää tarvetta kehittää lukemiseen innostavia ympäristöjä sekä syventää yhteistyötä kirjaston ja varhaiskasvatus-, koulutus- ja nuorisopalveluiden välillä.

Digitalisaation voimistuminen ja tekoälyn käytön yleistymisen ovat muuttaneet lasten ja nuorten arkea, sillä lähes kaikki nuoret toimivat aktiivisesti digitaalisissa ympäristöissä. Tällä on myös merkittäviä hyvinvointivaikutuksia. Monilukutaidon kehittymistä tukemalla vahvistetaan niin perinteistä ja digitaalista lukutaitoa kuin kriittistä medialukutaitoa sekä kykyä tulkita erilaisia tekstimuotoja.

Henkilöstö

Toimialan palveluksessa olevan henkilökunnan määrä 31.12.2025:

HTV1	31.12.2025	31.12.2024
Yhteensä	1 320,1	1 336,8

Henkilöstön kokonaismäärä on toimialalla pienentynyt vuoden 2024 aikana arvioituna HTV1:llä (palveluksessa

olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä /365* (osa-aika-prosenti/100) kuudellatoista. Pienenemiseen on vaikuttanut henkilöstön väheneminen erillishankkeissa.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Taloustilanteen heikkeneminen

Kuntien taloustilanteen heikkeneminen voi vaikuttaa palvelujen järjestämiseen. Tulevaisuudessa voidaan joutua tarkastelemaan sitä, mitä palveluja kuntien on varaa järjestää.

Kustannukset ovat nousseet, mikä heijastuu välillisesti palkankorotuksina kasvaneina henkilöstömenoina. Lisäksi varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvoa tarkastellaan vuosittain indeksikorotuksen mukaisesti.

Prosessit, tietojärjestelmät ja muut toiminnalliset riskit

Tietojärjestelmissä tapahtuvat katkokset tuovat haavoittuvuutta toimintaan. Koulukuljetusten osalta Koulun.fi-palvelun kautta huoltajat näkevät lapsensa haku paikan ja -ajan sekä kuljettavan ajoneuvon tiedot. Jos palvelun toimintaan tulee häiriö, huoltajille ilmoitetaan lasten hakuajat tekstiviestinä massalähetystenä Movit-reititysohjelman kautta.

Varhaiskasvatuksen Päikky-järjestelmässä tehdään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sijoitus-, palveluseteli- ja asiakasmaksupäätökset. Järjestelmän kautta lisäksi tiedotetaan huoltajia sekä huoltajat varaavat tarvittavat hoitoajat. Jos järjestelmässä on häiriöitä, se hankaloittaa toimintaa ja saattaa keskeyttää päätösten tekemisen.

Wilma-oppilashallintojärjestelmä on viestintä- ja tiedotuskanava koulun ja kodin välillä. Jos järjestelmässä on häiriöitä, se hankaloittaa toimintaa.

Kun tietoja siirretään manuaalisesti järjestelmästä toiseen, voi syntyä riski, että tieto ei siirry oikein. Jos prosessikuvausten vastuunjaot eivät ole riittävän selkeät, tiedot eivät tule kirjattua järjestelmiin välttämättä oikein.

Henkilöstöön liittyvät riskit

Henkilöstön saatavuudessa on osittain ollut haasteita varhaiskasvatus-, koulutus- sekä kirjasto- ja kulttuuripalveluissa.

Oppimisen ja kasvun tuen henkilöstöä on saatu palkattua hankerahoituksella. Henkilöstö tukee lapsia varhaiskasvatuksessa ja oppilaita koulussa. Hankerahoituksen

Lainsäädännön muutokset

Lainsäädäntöön tehdyt muutokset perusopetuksen osalta (esim. lisäykset minimituntimääriin ja oppimisen tuen uudistus) lisäävät kuntien velvoitteita. Vaarana on, että valtio ei kompensoi kunnille muutoksista aiheutuvia kustannuksia.

Ulkoiset uhkatekijät

Kunnan kiinteistöihin, joissa järjestetään sivistys- ja hyvinvointitoimialan alaisia palveluita, kohdistuu ilkeävaltaa.

Riskinä on myös Kyber-hyökkäykset eri tietojärjestelmiin. Tällöin järjestelmissä olevia henkilötietoja voi joutua ulkopuolisten tai rikollisten käsiin.

Oppimisen tuen uudistuksen toteuttaminen esi- ja perusopetuksessa saattaa tuoda mukanaan toiminnallisia riskejä, jos vastuut, toimintamallit ja tuen muodot eivät ole riittävän selkeät.

Tekoälyn laajeneva käyttöönotto voi olla riski tietosuojan, eettisyyden ja virheellisen tiedon näkökulmista, jos ohjeistus ja osaaminen sen käyttöön ei ole riittävää.

vähentäminen haastaa riittävää tuen henkilöstön resursointia.

Toiminnan muutokset, uudistukset ja resurssipaineet lisäävät esihenkilöiden ja henkilöstön kuormitusta, millä voi olla vaikutusta henkilöstön työhyvinvointiin ja pysyvyyteen.

Kotoutumislain uudistamisen myötä kunnille maksettujen kuntakorvausten aikaa lyhennetään.

Toiminnan keskeytykset

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan toimintaan liittyvien tilojen turvallisuuteen liittyvät riskit (esim. tulipalot, ilki-valta, tekniset häiriöt) voivat häiritä tai keskeyttää tilapäisesti palvelutuotantoa.

Kiinteistöjen sisäilmahaasteet ovat lisääntyneet erityisesti varhaiskasvatuspalveluiden tiloissa ja toimintaa joudutaan edelleen siirtämään väistötiloihin.

Keskeneräiset oikeudenkäynnit

Lepsämän ja Valkjärven koulupaloihin liittyvät korvaus-oikeudenkäynnit ovat edelleen kesken.

Muut oikeudelliset ja viranomaisten toimenpiteisiin liittyvät riskit

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toimialalla

Toimialan strategiset riskit on päivitetty vuoden 2025 aikana. Strategisia riskejä tarkastellaan säännöllisesti vuosittain. Tarkastelussa arvioidaan riskien todennäköisyyttä sekä päivitetään toimenpiteitä, joilla riskien toteutumista voidaan välttää.

Toimialan valmiussuunnitelmaa päivitetään jatkuvasti varautumisen näkökulmasta erilaisiin riskeihin ja häiriö-tilanteisiin. Seuraava päivitys tehdään kevään 2026 aikana. Esihenkilöitä on koulutettu kriisiviestintäasioissa.

Sisäisen valvonnan osalta on päivitetty hyväksymis- ja asiatarkastusoikeuksia vuosittaisella päätöksellä. Tilaus-oikeuksia sivistys- ja hyvinvointitoimialan yksiköissä tarkastellaan säännöllisesti.

Valvonnassa ei ole huomattu puutteita toimialalla kulu-neella tilikaudella.

Investointien toteutuminen

Investointihanke	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %
Lepsämän koulu ja pk, kalusto	100 000	660 000	760 000	581 806	178 194	23 %
Rajamäen kampus, kalusto	1 700 000	0	1 700 000	1 530 086	169 914	10 %
Klaukkalan esiopetus ja vk, kalu	0	89 000	89 000	47 875	41 125	46 %
Maaniitun päiväkot, väistötila	0	65 000	65 000	0	65 000	100 %
Yhteensä	1 800 000	814 000	2 614 000	2 159 767	454 233	17 %

Toimialan investointien osalta on jäänyt käyttämättä 454 233 euroa eli 17 % budjetoidusta määrärahasta. Määräraha oli varattu uusien kiinteistöjen ja väistötilojen kalustamiseen.

Hallinto- ja talouspalvelut

	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2024
Toimintatuotot	192 740	0	192 740	803 320	610 580	317 %	493 225
Toimintakulut	-1 434 350	-7 430 032	-8 864 382	-8 442 157	422 225	-5 %	-1 244 867
Toimintakate	-1 241 610	-7 430 032	-8 671 642	-7 638 838	1 032 804	-12 %	-751 642

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Hallinto- ja talouspalvelujen tulosalueeseen kuuluvat hallinto- ja talouspalvelujen yksikkö sekä kotoutumis- ja työllisyyspalvelujen yksikkö. Konsernipalveluiden elinvoimapaikatuista siirrettiin 1.1.2025 alkaen aikuisiin liittyvät kuntaan jääneet työllisyysasiat kotoutumis- ja työllisyyspalveluiden yksikköön.

Hallinto- ja talouspalvelujen toimintakate alittui 1 032 804 euroa. Toimintakate alitus johtui budjetoitua suuremmista toimintatuotoista sekä budjetoitua pienemmistä henkilöstökuluista ja yhteistoimintaosuuksista.

Kotoutumis- ja työllisyyspalvelut

Organisaatiomuutoksen myötä kotoutumispalvelujen yksikkö on vuoden 2025 alusta saakka ollut Kotoutumis- ja työllisyyspalvelut, sillä yksikköön on sisällytetty lakimuutosten myötä työllisyydenhoidon tehtäviä. Nurmijärven palveluratkaisussa yksikössä ei ole henkilöstöä suoraan työllisyyttä edistävään palveluun, vaan yksikön tehtäviin on sisällytetty yhdyspintatyö Keski-Uudenmaan työllisyyspalvelujen kanssa. Maahanmuuttokoordinaattorin tehtävä muuttui Kotoutumis- ja työllisyysasioiden päälliköksi. Yhden kotoutumisohjaajan tehtävään

sisällytettiin uuden Kotoutumislain mukaisia uusia tehtäviä, joita varten perustettiin virka.

Kotoutumisen palvelut

Kotoutumispalvelussa annettiin sekä asiakkuuteen perustuvaa palvelua kansainvälistä suojelua saaville henkilöille, sekä yleistä matalan kynnyksen palveluohjausta kaikille kunnan vieraskielisille, maahanmuuttoperusteesta riippumatta. Laskennallisten kuntakorvausten piirissä oli keskimäärin 172 asiakasta. Asiakasmäärä nousi hitaasti läpi vuoden, korvausten piirissä oli tammikuussa 167 henkilöä ja vuoden lopussa 182 henkilöä. Määrän nousu johtuu suurimmaksi osaksi syksyllä 2025 vastaanotetuista kiintiöpakolaisista. Nurmijärven kunta vastaanotti kiintiöpakolaisia valtuustopäätöksen mukaisesti vastaanottovuonna 2025 Kongosta, Eritreasta ja Afganistanista.

Kunta tarjoaa edelleen matalan kynnyksen neuvontapalvelua Koto-infossa maahan muuttaneille kuntalaisille kolmena iltapäivänä viikossa ilman ajanvarausta ja muutoin ajanvarauksella. Uusien ukrainalaisten muutto kuntaan hiipui vuoden kuluessa, kun vastaanottotoimintaa ei enää alueella ole. Tilapäistä suojelua on kuitenkin jatkettu vuoden 2027 maaliskuulle, joten ukrainalaisten asiointi palvelupisteellä jatkui läpi vuoden vilkkaana.

Palveluneuvonnassa annettiin myös ajoittain matalan kynnyksen neuvontaa kesällä ja syksyllä asiakkuudessa oleville kansainvälistä suojelua saaville, jotta kiintiöpakolaisten vastaanottotyössä kiinni olevilta saatiin purettua muuta asiakaspalvelun ruuhkaa. Kansainvälistä suojelua saavista henkilöistä Nurmijärvellä suurin osa saa edelleen tilapäistä suojelua.

Kotoutumislain muutosten myötä kunnassa kannetaan vastuuta työvoiman ulkopuolella olevista kotoutujista ja tehdään yhteistyötä työllisyysalueen kanssa TE-palveluihin ilmoittautuneiden kotoutuja-asiakkaiden kanssa. Kunta tekee kotoutumisen ja osaamisen palvelutarpeen arviointia ja kotoutumissuunnitelmia työvoiman ulkopuolella oleville henkilöille.

Kotoutumis- ja työllisyyspalvelut järjesti vuoden 2025 aikana myös itse koulutuksia kotoutuja-asiakkaille. Kunta järjesti kolme luku- ja kirjoitustaidon ryhmää yhteistyössä Nurmijärven Opiston kanssa. Keuda Pro:n kanssa järjestettiin yksi kielivalmennusryhmä. Myös ensimmäinen, kotoutumislakiin perustuva yhteiskuntaorientaatio-

tioryhmä järjestettiin pilottikokeiluna Nurmijärven Opiston kanssa. Myös Nurmijärven kotoutumisen kumppanuusverkosto jatkoi aktiivista tukitoimintaansa.

Kotoutumistyötä tekevät ohjaajat kuuluvat Keski-Uudenmaan yhteiseen lähineuvontatiimiin, joka kokoaa kaikkien kuntien kotoutumisohjausta ja neuvontatyötä tekevät yhteen. Keski-Uudellamaalla toimii edelleen koordinoiva palveluneuvoja järjestäen monikielisiä asiakasinfoja ja edistään kuntatyöntekijöiden ja muiden yhteistyökumppaneiden osaamisen kehittämistä yhteistyössä kuntien kotoutumisen palvelujen kanssa.

Työllisyydenhoito

Keski-Uudellemaalle perustettiin vuoden 2025 alussa työllisyysalue, jonka isäntäkunta on Järvenpää. Vuonna 2025 tehtiin tiivistä yhteistyötä kunnan ja Keski-Uudenmaan TE-palveluiden välillä niin operatiivisella, kuin strategisella tasolla. Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi hitaasti Nurmijärven kunnassa, ollen joulukuussa 2275 henkilöä, kun vastaava luku oli vuonna 2024 joulukuussa 1997 henkilöä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,8 % joulukuussa 2025.

Työllisyysalueuudistuksen yhteydessä perustettiin Järvenpäähän ja Hyvinkäälle palvelutorit. Muihin kuntiin perustettiin palvelutoimipisteet. Näin nurmijärveläisille työttömille työnhakijoille mahdollistui vuonna 2025 oman työllisyysasiantuntijan tapaaminen oman kunnan

alueella. Alle 30-vuotiaiden työllisyysasiantuntijan jalkautuessa Ohjaamon toiminnan yhteyteen, kotoutuja- ja aikuisten palvelujen asiakkaille mahdollistui Klaukkalän toimipisteen perustamisen myötä mahdollisuus tavata omaa työllisyysasiantuntijaansa Klaukkalassa. Toimipiste sijaitsee Kotoutumis- ja työllisyyspalvelun yhteydessä. On kuitenkin huomioitavaa, että tapaamisesta on aina sovittava etukäteen oman työllisyysasiantuntijan kanssa. Työllisyysasiantuntijat jalkautuvat Nurmijärvelle tarveperusteisesti ja ennalta sovitusti.

Kotoutumis- ja työllisyyspalvelut yhteistyössä TE-palvelujen ja kunnan elinkeinopalvelujen kanssa pilotoi työvalmennuspalveluja ostopalveluina kuuden kuukauden kokeilujaksolla. Palveluohjaukset tehtiin TE-palveluista. Kunta koordinoi palvelun järjestämisen kokonaisuutta.

Keskeisimmät perustiedot

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TP2025	TA2025
Hallinto- ja talouspalvelut			
Hallinto- ja talouspalvelut			
Henkilöstö/HTV1	10	10	10
Kotoutumispalvelut			
Henkilöstö/HTV1	5	5	5
Ely-keskuksen korvauksen piirissä olevien henkilöiden määrä keskimäärin/kk	145	172	110
Asiakaskontaktien määrä	1 893	2 403	1 400

Koulutuspalvelut

	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2024
Toimintatuotot	1 853 800	0	1 853 800	1 977 287	123 487	7 %	1 895 823
Toimintakulut	-65 363 320	4 000	-65 359 320	-65 709 620	-350 300	1 %	-65 074 740
Toimintakate	-63 509 520	4 000	-63 505 520	-63 732 333	-226 813	0 %	-63 178 917

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Koulutuspalveluiden toimintakate ylittyi muutettuun talousarvioon verrattuna 226 812 euroa, toteuma oli 100,4 %. Ylitystä selittävät henkilöstökulut, mutta toisaalta koulukuljetusten kulut alittuivat vuoden 2023 kilpailutuksen pohjalta sen vaikuttaessa vielä vuoden 2025 talousarvioon. Henkilöstökuja nostivat mm. määrärahaisten palkkojen, erilliskorvausten sekä sivukuluihin varattuihin määrärahojen ylittyminen.

Koulutuspalveluiden lukuvuosien 2024–2027 strategiseksi suunnaksi eli keihäänkärjeksi on valittu oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointi. Tämä näkyi myös tulosalueen vuoden 2026 henkilöstösuunnitelmaan tekeissä esityksissä. Esityksiin sisältyi 1.8.2026 alkaen toisen konsultoivan erityisopettajan virka. Konsultoiva erityisopettaja jalkautuu kouluihin tukemaan oppilaita ja/tai henkilökuntaa oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvissä tilanteissa.

Oppimisen tuen uudistuksen täytäntöönpanon tukemiseksi henkilöstösuunnitelmaan esitettiin 5 erityisopettajan ja 5 erityisluokanopettajan virkojen perustamista 1.8.2026 alkaen. Vuoden 2025 aikana valmisteltiin myös tuen rakenteiden uudistamista lakimuutos ja koulujen sekä oppilaiden tarpeet huomioiden. Tuen resursseja ohjataan jatkossa vahvemmin oppilaiden lähikouluille, jolloin yhä useampi oppilas voi opiskella lähellä kotiaan.

Oppilaiden hyvinvoinnin ja kouluun kiinnittymisen vahvistamiseksi ja koulupoissaolojen ehkäisemiseksi perustettiin samasta ajankohdasta alkaen yksi kouluvalmentajan vakanssi, jolloin vakansseja on kolmessa yläkoulussa sekä lukiossa. Kahdessa yläkoulussa kouluvalmentajan tilalla on koulunuorisotyöntekijä. Lisäksi koulutuspalveluihin vakainaistettiin 10 koulunkäynninohjaajan vakanssia.

Mobiililaitteiden käyttö oppitunneilla kiellettiin 1.8.2025 alkaen, ja laitteita voi käyttää ainoastaan oppimiseen, henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai oppimisen apuvälineenä opettajan luvalla. Lakimuutoksen

vaikutukset ovat olleet positiivisia ja asiaa arvioidaan kevään 2026 aikana kyselyjen kautta.

Vuoden 2025 alussa analysoitiin henkilöstön osaamiskartoitus, jonka perusteella määrittyivät vuoden painopisteet. Kevään 2025 painotus oli oppilaiden osallistamisen vahvistamisessa. Kaikissa kouluissa toteutettiin maaliskuussa luokkahaastattelut ja kunnassa järjestettiin johtoryhmien ja oppilaiden sekä oppilaskunnan hallitusten hyvinvoinnin kehittämispäivät. Keväällä koottiin kunnan oma hyvinvointitaitojen opetusmateriaali MUN POLKU, joka hyväksyttiin sivistyslautakunnassa ja tuli velvoittavaksi 1.8.2025 alkaen. Lisäksi henkilöstölle toteutettiin koulutuspaketti tunne-, vuorovaikutus- ja läsnäolotaitoihin. Vuoden 2025 keskeisiä toimenpiteitä olivat: MUN POLKU -materiaalipankin käyttöönotto, hyvinvointitutorien nimeäminen ja heidän koulutuspolkunsä käynnistyminen, rehtoreiden ja johtoryhmien yhteisen hyvinvointityön suunnan kirkastaminen, sekä yhteistyön vahvistaminen opiskeluhoollon ja kunnan liikunta- ja hyvinvointipalveluiden kanssa. Lisäksi koko kunnan tasolla vahvistettiin yhteistä suuntaa ja sitoutumista hyvinvointia edistävän toimintakulttuurin rakentamiseen.

Keväällä 2025 ProKoulu-toimintamallin jalkauttaminen jatkui kahdessa pilotointikoulussa, Isoniitun koulussa ja Rajamäen koulussa, joissa toimintakulttuurin kehittäminen eteni suunnitelmien mukaisesti. Samalla jatkui ProKoulu-kuntaohjaajien kouluttaminen kuntaan. Syksyllä 2025 toiminta laajeni kahteen uuteen kouluun, Harjulan ja Urheilupuiston kouluun, ja näin neljä koulua jatkoi mallin suunnitelmallista käyttöönottoa. Koulujen lukuvuosisuunnitelmissa ProKoulu-toiminta oli keskeinen osa toimintakulttuurin ja hyvinvoinnin kehittämistä ja toiminnan kehittämisessä tehtiin myös koulujen välistä yhteistyötä lukuvuoden aikana.

Rajamäen kampus otettiin käyttöön 1.8.2025 alkaen ja opiskelu alkoi tiloissa lukuvuoden alusta. Rajamäen koulun 6. luokan oppilaat sijoittuivat tässä yhteydessä opiskelemaan Rajamäen kampuksen tiloihin. Klaukkalassa

avattiin 20.10.2025 Lepsämän koulun Kaikumetsän yksikön uudet tilat. Tiloissa toimii myös varhaiskasvatuksen yksikkö. Palveluverkkoon tehtiin muutoksia lakkauttamalla Majakan koulu 1.8.2025 alkaen. Koulussa toimineet siirtyneet opetusryhmät siirtyivät Nurmijärven yhteiskouluun ja Urheilupuiston kouluun.

Nurmijärven Yhteiskoulun ja Nurmijärven lukion Kirkonkylän toimipisteen huonon sisäilmatilanteen vuoksi osa koulujen toimintaa siirtyi vuoden 2026 alusta väistötiloihin ja muutto sekä siihen liittyvät hankinnat toteutettiin vuoden 2025 lopussa.

1.8.2025 astui voimaan muutettu oppimisen tuen lainsäädäntö, mikä edellytti opetussuunnitelman muutoksia

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaan 2016 ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan. Sivistyslautakunta hyväksyi kesäkuussa kummatkin opetussuunnitelmien muutokset.

Lukuvuoden 2024–2025 päättyessä perusopetuksen päätti 671 oppilasta, 9 oppilasta jäi ilman päättötodistusta. Nurmijärven lukiosta valmistui 97 uutta ylioppilasta. Lukuvuoden 2025–2026 koulutyön alkaessa 7.8.2025 perusopetuksessa oli 5 471 oppilasta. Tämä oli 139 oppilasta vähemmän kuin lukuvuoden 2024–2025 vastaavana ajankohtana. Ensimmäisen luokan aloitti 497 oppilasta, kun edellisessä lukuvuonna heitä oli 547. Lukiolaisia oli 312, joista 219 aloitti opiskelunsa Kirkonkylän toimipisteessä ja 93 Rajamäen toimipisteessä.

Investointien toteutuminen

Investointihanke	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %
Lepsämän koulu ja pk, kalusto	0	170 000	170 000	191 680	-21 680	-13 %
Rajamäen kampus, kalusto	1 700 000		1 700 000	1 530 086	169 914	10 %

Keskeisimmät perustiedot

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TP2025	TA2025
Koulutuspalvelut			
Perusopetuksen oppilasmäärä	5 605	5 414	5 580
Lukiokoulutuksen opiskelijamäärä	321	310	291
Henkilöstö/HTV1	630	635	627
Oppilaskuljetusten menot*	3 102 962	2 958 714	3 640 000
Koulukuljetusetuusoppilaiden lkm 20.9.*	1 360	1 335	1 330

*Iuvut sisältävät myös varhaiskasvatukseen kirjatut esiopetuksen kuljetuskulut ja esiopetuksen kuljetusetuusoppilaiden lkm:n

Koulutuksen ja varhaiskasvatuksen erillisavustukset

	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2024
Toimintatuotot	982 000	0	982 000	1 179 530	197 530	20 %	1 711 978
Toimintakulut	-1 362 000	0	-1 362 000	-1 464 251	-102 251	8 %	-2 103 997
Toimintakate	-380 000	0	-380 000	-284 722	95 278	-25 %	-392 019

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Koulutuksen ja varhaiskasvatuksen erillisavustusten tu-
lusalueen toimintakate alittui 95 000 euroa muutet-
tuun talousarvioon verrattuna. Tuottoja hankkeisiin tuli
arvioitua enemmän.

Seuraavat hankkeet päättyivät vuonna 2025:

- Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden perus-
taitojen vahvistaminen, OPH (31.5.2025)
- Yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistaminen ja
kehittäminen, OKM (31.7.2025)
- Lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämi-
nen, OPH (31.12.2025)
- Luonto ja elämys, luontopedagogiikka nuori-
sotyössä, AVI (31.12.2025),

Seuraavat hankkeet jatkuvat vuonna 2026:

- Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen
varhaiskasvatuksessa sekä esi- että perusope-

- tuksessa, OKM (30.9.2026), Avustuksella mah-
dollistetaan lisähenkilöstöresurssia varhaiskas-
vatukseen, esiopetukseen ja lähikouluihin op-
pimisen tuen toteuttamiseen
- Nurmijärvi harrastaa 6, AVI (31.7.2026), har-
rastustoiminnan kehittäminen koulupäivän yh-
teyteen
- Hyvää liikkeellä 2, AVI (31.7.2026), hyvinvointi-
työn kehittäminen perusopetuksessa
- Paremmen työpäivän ilmiö, KEVA (30.6.2027),
työhyvinvoinnin tukeminen varhaiskasvatuk-
sessa
- Kielisaareke, Folkskolans, Brita Maria, Kultur-
fonda (31.7.2026), kehitetään ruotsinkielistä
erityisopetusta
- Koulunuorisotyö nuoren osallisuuden ja toimi-
juuden tukena, AVI (31.11.2026), opetukseen
sitomaton henkilöstö perusopetuksessa
- Luontoperusteiset toiminnot, AVI
(31.12.2026)

Varhaiskasvatus

	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2024
Toimintatuotot	1 983 540	0	1 983 540	2 066 851	83 311	4 %	2 162 297
Toimintakulut	-41 778 610	136 000	-41 642 610	-42 738 642	-1 096 032	3 %	-40 609 741
Toimintakate	-39 795 070	136 000	-39 659 070	-40 671 791	-1 012 721	3 %	-38 447 444

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Varhaiskasvatuksen toimintakate ylittyi muutettuun ta-
lousarvioon verrattuna 1 012 721 euroa, toteuma on
103 %. Merkittävään ylitykseen vaikuttivat erityisesti
henkilöstökulut sekä palvelusetelikulut.

Vuoden 2025 aikana toimintakulujen ylitykseen vaikutti-
vat erityisesti varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten
määrän kasvu. Joulukuussa 2025 varhaiskasvatukseen ja
esiopetukseen osallistui yhteensä 2517 lasta, mikä on 79
lasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Osallistumisaste
kaikista 0–6-vuotiaista, varhaiskasvatuslain mukaisesti
palveluun oikeutetuista lapsista oli tammikuussa 2026

yhteensä 83,9 %. Merkittävintä osallisuusasteen kasvua
tapahtui vuoden 2025 aikana 1- ja 2- vuotiaiden sekä 5-
vuotiaiden lasten osalta. 5-vuotiaiden osallistumisas-
teen kasvuun arvioidaan vaikuttaneen kotihoidon tuen
kuntalisän sisarusehdon poistuminen 1.3.2025 alkaen.

Oleellinen muutos tilinpäätöksessä talousarvioon näh-
den toteutui lisäksi avustusten osalta – lasten kotihoi-
don tukea sekä perheille myönnettäviä muita avustuksia
maksettiin Kelan kautta lähes 295 000 euroa arvioitua
vähemmän. Osallistumisasteen nousu sekä kotihoidon

tuen väheneminen kertovat lasten aiempaa varhaisemmasta osallistumisesta palveluihin kotihoidon sijaan. Myös yksityisen hoidon tuen osuus palveluiden toteutumismuotona on vähentynyt aiemmasta.

Investointeina vuoden 2025 aikana toteutuivat Lepsämän päiväkodin sekä Klaukkalan esiopetus ja varhaiskasvatus-toimipaikan kalustohankinnat. Lepsämän päiväkodin ja koulun uuteen Kaikumetsä- vuokratilaan yhteisten kalustohankintojen osalta investointirahoja jäi käyttämättä yhteensä 199 874 euroa ja Klaukkalan esiopetus ja varhaiskasvatus - väistötilojen osalta käyttämättä jäi 41 125 euroa.

Lakisääteisesti järjestettävän palvelutarpeen lisääntymisen takia Klaukkalan alueelle vuoden 2025 aikana perustettiin väliaikaisia lisäryhmiä Haikalan, Suopolun ja Tähkärinteen päiväkoteihin. Lisäksi sisäilmahaasteiden vuoksi jouduttiin järjestämään väliaikaisia tiloja Lepsämän päiväkodin sekä Klaukkalan varhaiskasvatus ja esiopetus – toimipaikan ryhmille. Henkilöstökuluihin vaikutti vuoden 2025 aikana lisäksi varhaiskasvatuslain 1.1.2030 alkaen voimaan astuva muutos henkilöstön kelpoisuuksien osalta, jota Nurmijärven kunta työnantajana tukee sijaisjärjestelyillä mahdollistaen oman henkilöstön lisäkouluttautumista lain mukaisiin kelpoisuuksiin.

Yksityisen palveluntuottajan Pilke päiväkotia Hehkun laajennus (viisi lisäryhmää uuteen kiinteistöön) Vanhan Klaukan alueella otettiin käyttöön viivästyneen aikataulun vuoksi 1.8.2025 alkaen.

Lepsämän päiväkodin vakavien sisäilmahaasteiden takia syksyllä 2024 käynnistetty selvitys johti uuden Kaikumetsä-talon käyttöönottoon lokakuusta 2025 alkaen. Vuokramallilla rakennettuun uudisrakennukseen siirtyivät Lepsämän päiväkodin (1.1.2026 alkaen Kaikumetsän päiväkodin) sekä Lepsämän koulun Lintumetsän toimipisteen toiminta.

Suopolun päiväkodin sekä Klaukkalan esiopetus ja varhaiskasvatus - toimipaikan tilojen sisäilmahaasteiden vuoksi valmisteltiin tilakeskuksen kanssa yhteistyössä kiireellisesti uusien väistötilojen käyttöönottoa, joka toteutui marraskuusta 2025 alkaen osoitteessa Vaskomäentie 3, Klaukkala. Uusiin väistötiloihin muutti yhteensä kuusi lapsiryhmää. Uusien hakemusten myötä väistötiloissa aloitti 7. ryhmä tammikuusta 2026 alkaen.

Harjulan päiväkodissa toteutettiin sisäilmahaasteiden vuoksi tiivistysremontti, jonka takia päiväkodin kolme ryhmää olivat kolmen kuukauden ajan väliaikaisissa tiloissa Harjulan koululla ja Ylitolantien päiväkodissa.

Lisäksi sisäilmahaasteiden vuoksi Kirkonkylälle tarvittavan Sorvankaaren ja Maaniitun päiväkotien väistö-

tilan suunnittelu toteutettiin keväällä 2025. Rakentaminen käynnistyi elokuussa ja uusi väistötila otettiin käyttöön tammikuussa 2026.

Syyskuussa 2025 tekninen lautakunta päätti uuden 8–10 ryhmäisen Riihipuiston päiväkodin vuokratilan rakentamisesta nykyisen 3-ryhmäisen päiväkodin paikalle. Riihipuiston päiväkodin ryhmät siirtyivät joulukuun 2025 lopussa tarvittavin osin remontoituihin Suopolun päiväkodin tiloihin, kunnes uusi vuokratila valmistuu vuoden 2026 aikana.

Kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointi on edellisten vuosien tapaan ollut erittäin haasteellista. Tammi-helmikuussa 2025 panostettiin yhteistyössä koulutuspalveluiden kanssa Educa-messuilla Nurmijärven osaston positiiviseen näkyvyyteen rekrytointien parantamiseksi. Elokuussa 2025 kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien osuus kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oli yhteensä 66 %. Nurmijärvellä toimivissa yksityisissä päiväkodeissa vastaava osuus samaan aikaan oli 27 %.

Vuoden 2025 aikana käynnistettiin tiivis yhteistyö kahden ammattikorkeakoulun kanssa kunnan omien työntekijöiden kouluttamiseksi varhaiskasvatuksen sosionomeiksi varhaiskasvatuslain 1.1.2030 alkaen voimaan astuvien kelpoisuusehtojen saavuttamiseksi. Syksyllä 2025 opintoja suoritti yhteensä 34 Nurmijärven kunnassa työskentelevää varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Oppimisen tuen uudistus lukuvuodelle 2025–2026 vaikutti varhaiskasvatuspalveluissa esiopetusikäisten lasten tuen järjestämiseen. Syksyllä 2025 on koulutettu esiopetusryhmien henkilökuntaa perusopetuslain sekä lasten tuen järjestämisen muutoksista. Uusien toimintamallien juurruttaminen vaatii aikaa sekä säännöllistä arviointia toiminnan kehittämiseksi.

Varhaiskasvatuspalveluissa on vuoden 2025 aikana toteutettu laadunhallinnan menetelmänä kaikki kunnalliset toimipaikat kattava sisäinen auditointi, jonka tavoitteena oli arvioida lakisääteisen yleisen tuen toteutumista. Elokuussa laaditun kuntatasoisen koonnin mukaisesti yleinen tuki on vahvasti osa varhaiskasvatuspalveluiden arjen perustekemistä ja lapsille suunniteltavat tukitoimet (kuten inklusiiviset pedagogiset ratkaisut ja varhainen tuki) toteutuvat lapsiryhmissä päivittäin. Erityisesti pienryhmätoiminta, sensitiivinen kohtaaminen sekä yleisen tuen näkyvyys oppimisympäristöissä nousivat koonnissa vahvuuksina esiin. Sisäinen auditointi osoitti, että henkilöstö on sitoutunut ja osaavaa, tilat ja materiaalit pääosin riittävät ja lasten osallisuus toteutuu yleisen tuen osalta hyvin.

Toiminnan painopistealueista korostui vuoden 2025 aikana erityisesti henkilöstön työhyvinvoinnin sekä työolosuhteiden vahvistaminen. Toukokuussa 2025 työterveyshuollon tietojen mukaisesti varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstön mielenterveysperusteiset poissaolot olivat vähentyneet 38 % (yli 500 työpäivää) alkuvuoden 2025 aikana edellisen vuoden ajanjaksoon verrattuna.

Lisäksi lokakuussa 2025 Nurmijärven kunnan varhaiskasvatuspalveluille myönnettiin Kevan työelämän kehittämisrahaa 65 000 euroa hankkeelle "Paremmen työpäivän ilmiö – yhteisöohjautuvuudesta työhyvinvointia". Hankkeen tavoitteena on 1.1.2026 – 31.6.2027 välisenä aikana kehittää uusia toimintatapoja, jotka tukevat henkilöstön työhyvinvointia ja arjen sujuvuutta

Investointien toteutuminen

Investointihanke	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %
Lepsämän koulu ja pk, kalusto	100 000	490 000	590 000	390 126	199 874	34 %
Klaukkalan esiopetus ja vk, kalusto	0	89 000	89 000	47 875	41 125	46 %
Maaniitun päiväkotit, väistötila	0	65 000	65 000	0	65 000	100 %

Keskeisimmät perustiedot

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TP2025	TA2025
Varhaiskasvatuspalvelut			
Henkilöstömäärä/HTV1 kunnallinen varhaiskasvatus	558	552	565
Esiopetusikäisten lasten lukumäärä	478	526	515
Kunnalliseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten lukumäärä	1 718	1 716	1 650
Palvelusetelillä järjestettyyn varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten lukumäärä	651	716	720
Yksityisen hoidon tuella varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten lukumäärä	32	35	45
Kunnallisten päiväkotiyksiköiden lukumäärä	26	25	22
Yksityisten päiväkotien lukumäärä	10	11	10

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2024
Toimintatuotot	174 330	0	174 330	198 523	24 193	14 %	195 509
Toimintakulut	-3 969 710	0	-3 969 710	-3 934 946	34 764	-1 %	-3 757 397
Toimintakate	-3 795 380	0	-3 795 380	-3 736 424	58 956	-2 %	-3 561 888

Olenaiset tapahtumat tilikaudella

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen käyttötaloussuunnitelman toteumaprosentti oli 98. Toimintatuotot ylittyivät 24 000 eurolla ja toimintakulut alittuivat 35 000 eurolla.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa jatkettiin Kulttuuri-, matkailu- ja tapahtumaohjelman tavoitteiden toteuttamista.

Kirjasto

Kirjaston toimintakatteen toteuma oli 101 %.

Tuotot ylittyivät 5 000 eurolla. Myöhästymismaksuja on maksettu enemmän, mikä todennäköisesti johtuu vuoden 2024 syksyllä käyttöön otetusta verkkomaksu mahdollisuudesta. Henkilöstökulut alittuivat, mutta palvelujen ostot ja kirjastoaineistomääräraha ylittyivät. Isoimmat ylitykset tulivat kirjastoaineistosta ja kirjastoauton kunnossapidosta. Keväällä 2024 valtakunnalliseen käyttöön otetun kuntien yhteisen e-kirjaston kustannukset toteutuvat nyt ensimmäistä kertaa koko vuoden osalta. Kustannus jyvitetään kunnille asukasluvun mukaan ja

Nurmijärven osuus kustannuksista on 31 500 euroa. Kirjastoaineistoa hankittiin lähes saman verran kuin edellisenä vuonna. Kokonaishankintamäärä oli 12 200 ja aineistomäärärahaa käytettiin 283 600 euroa.

Kirjaston käyttö on noussut vuodesta 2020 joka vuosi. Vuonna 2025 kirjaston kävijämäärä nousi 4,2 prosenttia ja lainaukset 7,4 prosenttia edellisestä vuodesta. Lasten ja nuorten kirjojen lainaus jatkoi kasvua ja oli 358 800 (+8,6 %) Kirjastossa on vuosia panostettu pedagogiseen toimintaan ja lasten ja nuorten lukemisen edistämiseen. Viime vuonna saatiin myös Klaukkalaan pedagoginen informaattikko. Lasten ja nuorten kohdalla on erityisen tärkeää, että kysytympiä kirjoja hankitaan kappalemääräisesti tarpeeksi. Lapset ja nuoret eivät varaa aineistoa samalla lailla kuin aikuiset, joten aineistoa on oltava tarjolla kirjastoissa.

Kulttuuripolun uudistamista jatkettiin päivittämällä eskarilaisten kirjastovierailun sisältö aiempaa toiminnallisemmaksi. Kirjasto järjesti 264 käyttäjäkoulutusta, joista valtaosa oli lapsille ja nuorille suunnattuja tiedonhauja ja kirjastonkäytön opetuksia ja kirjavinkkauksia. Näihin osallistui 4 260 oppilasta.

Kirjastot järjestivät yhteensä yli 300 isompaa ja pienempää tapahtumaa, joihin osallistui 12 000 kävijää. Klaukkalan kirjastossa juhlittiin kesällä 20 toimintavuotta nykyisissä tiloissa. Kirjaston järjestämien tapahtumien lisäksi muut tahot (kunnan muut toimijat, järjestöt ym.) järjestivät kirjaston tiloissa 92 tapahtumaa, ja kirjasto puolestaan osallistui 37 kirjaston ulkopuoliseen tapahtumaan. Nurmijärvi 250 -juhlavuoden tapahtumia järjestettiin pitkin vuotta kaikissa toimipisteissä.

Kirjasto järjesti juhlavuoden kirjoituskilpailun teemalla ”Landella”. Tekstejä lähetettiin alle 17-vuotiaiden sarjaan 39 ja yli 17-vuotiaiden sarjaan 120. Kirjaston esi-raati valitsi kummastakin sarjasta jatkoon päässeet ja lopullisen valinnan teki kirjailija Satu Vasantola. Kilpailun aikuisten sarjan voitti Miila Pitkäranta ja lasten ja nuorten sarjan ensimmäisen sijan jakoivat Leo Varis ja Elma Salonpää. Kilpailuteksteistä julkaistiin antologia, jonka sähköinen versio on luettavissa kirjaston verkkosivuilla.

Kirjastoissa jatkettiin yhteiskunnallisen keskustelun ja demokratian edistämistyötä järjestämällä mm. kunnallisvaalipaneelit pääkirjastossa ja Klaukkalan kirjastossa. Mukaan paneeleihin kutsuttiin edustajat kaikista puolueista. Asiakkaille järjestettiin joulukuussa glögitilaisuudet, joissa otettiin vastaan palautetta ja kehittämisideoita ja toiveita. Kirjasto ei aloittanut uusia hankkeita. Käynnissä olleista hankkeista päätökseen saatiin Digilukutaito-hanke, jossa vahvistettiin erityisesti työelämän ulkopuolelle jääneiden nuorten ja aikuisten digilukutaitoja. Operaatio lukuilo – hankkeessa kehitettiin

uusia toimintamuotoja kirjaston ja varhaiskasvatuksen yhteistyöhön.

Museo

Museon toimintakatteen toteuma oli 99 %.

Museon toimintaa määrittivät kunnan juhlavuoteen liittyvät sisällöt. Vuosi alkoi ”Paljon onnea Nurmijärvi” -päiväkotivierailuilla ja päättyi Galleria Villessä pidettyyn näyttelyyn ”Nurmijärvi – 250 vuotta täyttä elämää”. ”Impivaarasta Ilmiöksi -Nurmijärven historia 1960-2017” – teos julkaistiin 10.10.2025. Juhlavuoden vietto heijastui monella tavalla myös museon muuhun toimintaan.

Museoiden kokonaiskävijämäärä (15 569) kasvoi edellisestä vuodesta. Kävijämäärää kasvatti erityisesti Galleria Villessä esillä ollut juhlavuoden näyttely, johon tutustui noin 4 500 henkilöä.

Koululaisten Kulttuuripolkuvierailut ovat tärkeä osa museon toimintaa. Vuonna 2025 kulttuuripolkulaisia vieraili museokohteissa yhteensä 1 048. Näkyvä osa museon yleistyötä ovat myös opastukset, draamaopastukset, kävelykierrokset ja erilaiset tapahtumat, jotka keräsivät vuoden aikana runsaasti yleisöä.

Museon erilaisten digitaalisten palvelujen käyttäjämäärä oli noin 110 000. Suosituin verkkosivusto oli Seitsemänveljestä.net-sivusto, jota käytetään paljon kouluissa. Sen käyttäjämäärä oli 53 798. Toinen tärkeä sivusto on nurmijarvenmuseo.finna.fi -hakupalvelu, jossa on katsottavissa noin 21500 valokuvaa, esinettä ja arkistoaineistoja museon kokoelmista. Finnan käyttäjämäärä oli 48 669. Finnan kautta saatiin myös lisätietoja ja korjauksia valokuviin.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelujen toimintakatteen toteuma oli 96 %. Tuotot ylittyivät noin 8 900 eurolla ja menot alittuivat 6 500 eurolla. Tuottojen ylitys johtui arvioitua suuremmista lipputulosta (noin + 5000 €), Uudenmaanliiton kautta saadusta avustuksesta (noin + 3 000 €), sekä muista pienemmistä ylityksistä (noin + 1000 €). Menojen alitukseen vaikutti muun muassa se, ettei tiettyjä taide-teosten suojaamiseen liittyviä hankintoja saatu tehtyä vuoden 2025 puolella.

Kulttuuripalvelujen järjestämien tapahtumien ja näyttelyiden kokonaiskävijämäärä oli 20 222, mikä vastaa tasoltaan vuoden 2019 jälkeen ensimmäisen kerran koronaa edeltävää aikaa. Nousua tapahtui vuoteen 2024 verrattuna 6.7 %, vaikka kulttuuripalveluiden ylläpitämä Galleria Ville oli neljän kuukauden ajan museon käytössä, mikä pienensi kulttuuripalveluille tilastoitavaa kä-

vijämäärää useamman kuukauden ajalta. Eniten kävijämäärän nousuun vaikuttanut yksittäinen tapahtuma oli kulttuuripalvelujen vetovastuulla järjestetty Nurmijärvi 250 –juhlavuoden päätapahtuma “Nurmijärvi-kekkerit”, jossa oli kävijöitä arviolta noin 3500.

Kulttuuripalveluilla oli aktiivinen rooli Nurmijärvi 250 –juhlavuoden tapahtumien järjestäjänä ja tukijana. Kulttuuriavustuksella tuettiin viittä juhlavuoden ohjelmaan liittyvää avustuskohdetta. Myös uusien sisältöjen kokeilemiseen ja kehittämiseen panostettiin. Kulttuuripalvelut testasi uudenlaista tapahtumakonseptia järjestämällä 250-vuotisjuhlavuotta viettäneen Kuopion kaupungin kanssa yhteistuotantona “Sanojen silta – Kivi kohtaa Canthin” –tapahtuman. “Sanojen silta” toteutettiin verkkoyhteyden kautta samaan aikaan Kuopion museossa ja Nurmijärven pääkirjastossa. Uutta sisältöä kekeiltiin myös Taaborinvuorella, jossa järjestettiin “Taidetta ja tunnelmaa Taaborilla” –valotaidetapahtuma. Juhlavuoden päätöstapahtuma toteutettiin niin ikään kokeiluhengessä testaamalla, onko Monikkosalissa kysyntää uudenvuodenkonsertille. Uudenvuoden aattona järjestetty juhlavuoden päätöskonsertti oli loppuunmyyty jo useita viikkoja ennen tapahtumaa.

Kulttuuripalvelujen hallinnoimalla Taaborinvuoren tapahtuma-alueella järjestettiin 39 tapahtumaa (38 vuonna 2024), joista kaikki yhtä lukuun ottamatta olivat aluetta vuokraavien toimijoiden ja alueen toisen omistajan, Kivi Juhlat ry:n, järjestämiä. Tapahtumakävijöiden määrä nousi Taaborinvuorella 11,8 % edeltävään vuoteen verrattuna. Galleria Villessä kulttuuripalvelut järjesti vain viisi näyttelyä, koska tila oli syyskuusta joulukuuhun museon käytössä.

Kulttuuripalvelut osallistui Uudenmaanliiton koordinoimaan ja OKM:n rahoittamaan Kulttuurimarkkinat-hankkeeseen, jota varten saadulla avustuksella tehtiin “Kulttuuria koteihin - elämäni tarina” –osahanke. “Kulttuuria koteihin” toteutettiin haastattelemalla nurmijärveläistä ikäihmistä heidän kodeissaan. Haastattelut on taltioitu ja liitetty Nurmijärven museon arkistokokoelmaan. Hanke toteutettiin kokonaan avustusrahalta.

Kulttuuripalvelut koordinoi syksyllä 2025 valmistuneen Seitsemän veljeksien koulun taidehankintojen tekemistä ja taideteosten sijoittamista. Koulun keskusaulaan tilattiin kuvataiteilija Teemu Mäenpäältä muraali yhteistyössä koulutuspalvelujen kanssa. “Tanssien tulevaisuuteen” –niminen teos julkistettiin 2. syyskuuta. Kulttuuripalvelut sijoitti kouluun myös muita kunnan taidekokoelmaan kuuluvia teoksia. Lisäksi pääkirjastoon toteutettiin Vilho Askola -käytävä taidekokoelmaa hyödyn-täen.

Uutena kuvataiteeseen liittyvänä ohjelmasisältönä aloitettiin taidekävelyjen järjestäminen kirkonkylässä. Oppaan johdolla toteutetuista taidekävelyistä on mahdollista muotoilla tuote, jota tarjotaan tulevaisuudessa Nurmijärvellä vieraileville ryhmille. Taidekävelyjä voidaan hyödyntää myös osana pedagogista toimintaa, kuten Kulttuuripolkua ja muuta taidekasvatusta.

Keskeisimmät perustiedot

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TP2025	TA2025
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut			
Kirjastojen kävijämäärä	319 692	333 109	297 000
Kävijät kulttuuripalveluiden tapahtumissa ja näyttelyissä	19 020	20 222	17 000
Kävijät museon näyttelyissä ja tapahtumissa	11 746	15 918	15 500
Pedagogiseen toimintaan osallistuneet oppilaat	9 248	9 645	8 400
Kirjastojen lainaus	715 035	767 756	685 000
Kulttuuriavustuskohteet	26	29	29*
Museon digitoidun aineiston määrä	31 651	34 522	31 500
Digitaalisten palveluiden vierailut	714 938	830 108	535 000

*TPE 2025 (suorite lisätty talousarvioon 2026)

Nuorisopalvelut

	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2024
Toimintatuotot	496 900	0	496 900	520 761	23 861	5 %	558 094
Toimintakulut	-3 009 490	-40 000	-3 049 490	-3 119 370	-69 880	2 %	-2 969 717
Toimintakate	-2 512 590	-40 000	-2 552 590	-2 598 609	-46 019	2 %	-2 411 623

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Nuorisopalveluiden toimintakate oli vuoden lopussa 102 %. Tuotot ylittivät yhteensä 24 000 eurolla. Palveluiden ostot sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät muun muassa siivouksen, kaluston, sosiaali- ja terveystalveluiden ja työnohjauksen osalta. Liikunta- ja hyvinvointipalveluista siirrettiin 50 000 euroa nuorisopalveluihin. Tuottoja saatiin Monikosta, leiritoiminnasta, aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuista, käyttövuoroista ja Tiiran kioskista.

Leiritoiminnan tuotot pysyivät lähes samana kuin aiempina vuosina eli olivat 53 100 euroa (2023: 52 010 e,

2024: 55 769 e). Aamu- ja iltapäivätoiminnan tuotot laskivat ja olivat 179 500 euroa (2023: 195 050 e, 2024: 194 489 e). Tiiran tuotot laskivat ollen 12 900 euroa (2023: 16 128 e, 2024: 15 867 e). Monikon Mustikan tuotot laskivat ollen 33 732 euroa (2023: 47 620 e, 2024: 43 000 e)

Hankeavustuksia saatiin TEMistä (Ohjaamo-toiminta) ja ESAVista (etsivän nuorisotyön aluekoordinaatio, etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta, luonto- ja elämyspedagogiikan hanke ja koulunuorisotyön hanke).

Alueellinen nuorisotyö

Nuorisotiloja on 5 eri puolilla kuntaa. Nuorten eli 13–17-vuotiaiden illoissa on käynyt nuorisotilasta riippuen 10–40 kävijää illassa. Varhaisnuorten eli 3.–6.-luokkalaisten illoissa käy 20–40 illassa. Uudet nuorisotilojen käyttömaksut ja -ehdot astuivat voimaan elokuun alusta alkaen. Alueellisen nuorisotyön puolella otettiin vuoden 2025 alusta käyttöön NuDo-järjestelmä, joka kokoaa yhteen nuorisotyön toiminnan, kävijätiedot ja raportit. Koulujen kanssa on tehty yhteistyötä välituntivierailujen, Kantti Kestää- tuntien, kaverikerhojen ja ryhmäytysten muodossa. Kantti Kestää -tuntien uusi pistemallinen toimintamalli otettiin pysyvästi käyttöön kaikissa taajamissa pilotoinnin jälkeen. Ainostaan muutamissa pienissä kouluissa nuorisotyöntekijä jalkautui koululle pitämään Kantti Kestää -tunnit käytännön syistä.

Nuorisotiloilta on jalkauduttu lähialueille, kirjastoihin ja lähikauppoihin. Juhlapyhinä jalkauduttiin nuorten kohtaamispaikoille yhdessä vapaaehtoisten, seurakunnan ja Itä-Uudenmaan poliisin kanssa. Paikallisten kauppiaiden kanssa on tehty yhteistyötä. Lähteen kohtaamispaikan pilotti Rajamäessä ei osoittautunut tarkoituksenmukaiseksi, ja toiminta päättyi keväällä 2025. Kohtaamispaikan tilaa hyödynnetään yksilötyössä.

Toimintaa järjestettiin koulujen loma-aikoina talvi-, kesä-, syys- ja joululomalla. Kesäajalla nuorisotiloilla järjestettiin päiväleirien lisäksi avointa toimintaa. Märkiön yöleireillä osallistujamäärät olivat täynnä. Kevään toimintapäivät Märkiössä tavoittivat oppilaita yhteensä noin 1 000.

Erityisnuorisotyössä on panostettu lasten ja nuorten pienryhmätoimintaan sekä jalkautuvaan työhön nuorten suosimille alueille ja tarpeen mukaan myös kouluille yhteistyössä muun muassa seurakunnan kanssa. Erityisnuorisotyö osallistui lisäksi Ankkuri-toimintaan. Klaukkalassa Aseman Lapset ry:n Walkers-bussi toimi kevään 2025 ajan ja Wauto-toiminta jatkui kunnassa syksyllä 2025 tarjoten liikkuvan nuorisotyön matalan kynnyksen kohtaamispaikan eri puolilla kuntaa.

Koulunuorisotyön hanke eteni vuonna 2025 suunnitellusti ja vakiintui osaksi koulujen arkea. Toiminnassa painotettiin nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamista sekä matalan kynnyksen kohtaamisia koulupäivän aikana. Työtä tehtiin tiiviissä yhteistyössä koulun henkilöstön ja opiskeluhuollon kanssa, ja se sisälsi sekä yhteisöllisiä toimintamuotoja että pienryhmä- ja yksilöohjausta nuorten tarpeiden mukaan.

Luonto- ja elämyspedagogisten menetelmien hyödyntäminen nuorisotyössä hankkeen vaikutukset näkyivät sekä toiminnan sisällöissä että nuorisotyön arjessa. Uudet menetelmät omaksuttiin nopeasti, ja niiden konkreettisuus koettiin erityisen toimivaksi. Käyttöön otetut työvälineet jäivät pysyviksi osiksi arjen työtä ja toivat mukanaan oppimisen iloa. Seikkaile luontoon -ryhmät nousivat hankkeen onnistuneimmaksi kokonaisuudeksi ja vakiintuivat osaksi toimintaa. Yhteistyötä tehtiin laajasti nuorisopalveluiden henkilöstön, paikallisten toimijoiden, koulujen sekä Nurmijärven Ladun kanssa. Kohdennetussa nuorisotyössä nuoret osallistuivat välineistön suunnitteluun ja rakentamiseen, ja pääsivät myös

testaamaan tuotoksia. Hankkeen aikana järjestettiin lisäksi koko nuorisopalveluille yhteisiä luontohetkiä.

Nuorten ensimmäisiä kesätyökokemuksia tuettiin kunnan tarjoaminen kesätyöpaikkojen, kesätyösetelin ja kesäyrittäjätöiminnan kautta.

Iltapäivätoimintaan hakemuksia tuli 278, joista 253 lapselle tehtiin myönteinen päätös. Viime vuonna hakjoita oli yhteensä 342. Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma päivitettiin ja se tuli voimaan 1.8.2025. Iltapäiväkerhoissa näkyivät lasten haasteet, joiden vuoksi toteutettiin lisäresursointia.

Kohdennettu nuorisotyö

Kaikkiaan vuonna 2025 pajalla valmentautui 44 nuorta (v. 2024 28 valmentautujaa). Nuorista suurin osa oli valmennuksessa kunnan omalla pajasopimuksella. Lisäksi nuoria oli pajan palveluissa työkokeilu-, kesätyö- ja koulutusopimuksella. Pajalla jatkettiin valmennuksen ja tarjottavien työmuotojen monipuolistamista, jotta palvelut vastaisivat entistä paremmin nuorten tarpeisiin ja toiveisiin. Palveluja jatketaan toistaiseksi työpajan tiiloissa.

Etsivän nuorisotyön ohjauksessa oli vuonna 2025 yhteensä 256 nuorta (v. 2024 nuoria oli 255), joista pidempiaikaisessa asiakkuudessa (6 kk – yli 5 vuotta) oli 147. Nuorista 16–20-vuotiaita oli 92 (v. 2024: 130), 21–25-vuotiaita 134 (vuonna 2024: 114) ja 26–29-vuotiaita nuoria 30. Tavoittamatta jäi 16 nuorta (12 miestä ja 4 naista). Nuoria ohjautui etsivään nuorisotyöhön muun muassa oppilaitoksista 26 % (v. 2024: 31 %), työllisyyspalveluista 23 % (v. 2024: 15 %), oman tai läheisen yhteydenottojen kautta 16 % (v. 2024: 16 %) sekä sosiaalityön ja terveydenhuollon kautta 16 % (vuonna 2024: 15 %). Asiakkaiden joukossa korostuu neuropsykiatrisia piirteitä omaavien nuorten osuus. Nuoria ohjattiin eniten sosiaalityöhön ja terveydenhuoltoon liittyviin palveluihin, työllistymistä tukevaan toimintaan ja nuoriso- ja vapaa-ajan sekä kolmannen sektorin toimintaan.

Etsivä nuorisotyö oli ryhmäyttämässä toisen asteen opiskelijoita ja oppilaitospäivätyöt sekä nuorille aikuisille suunnattu vapaa-ajan toiminta jatkuivat Nuorten aikuisten iltojen ja tapahtumien merkeissä. Suomen Syöpäyhdistyksen rahoittama Hyvä Päivä -ryhmätoiminta toteutettiin syksyllä 2025 ja yhteistyössä Nurmijärven seurakunnan kanssa järjestettiin leiri ja kevät- sekä syysillat nuorille aikuisille. Lisäksi etsivä nuorisotyö osallistui aktiivisesti monialaiseen verkostoyhteistyöhön ja Aikaliästätoimintaan sekä erilaisiin tapahtumiin.

Uusi nuorisovaltuusto aloitti toimintansa 1.6.2025 alkaen. Nuorisovaltuusto toimi aktiivisesti lautakunnissa ja kunnanhallituksessa sekä hyvinvointialueella. Lisäksi edustaja osallistui nuorisovaltuuston huipputapaamiseen. Nuorisovaltuustolta on pyydetty myös näkemyksiä Rajamäen ja Kirkonkylän palveluverkkosuunnitelmaan, sähköpotkulautojen lupaehtoihin, ilmastokyselyyn ja kuntastrategiaan. Nuvan toimintaan liittyen valmistui opinnäytetyö nuorisovaltuuston toimintaan sitoutumisesta.

Ohjaamossa kohdattiin vuonna 2025 yhteensä 2463 nuorta (vuonna 2024 1730 nuorta). Näistä 404 oli yksilöasiointeja ja loput erilaisissa ryhmätilanteissa kohdattuja nuoria. Suurin osa asioinneista (86 %) tapahtui paikalla Ohjaamossa. Enemmistö nuorten kysymyksistä koski työelämään ja työllistymiseen liittyviä asioita (24 % / ed. vuonna 25 %). Seuraavaksi eniten asioitiin raha- ja Kela-asioissa (17 % /ed. vuonna 17 %) sekä koulutukseen ja opiskeluun (14 % / ed. vuonna 15 %) liittyvissä asioissa. Aihealueiden kolmen kärki on pysynyt vuosia samana. Suurin nuorten kävijäryhmä oli edelleen 18–24-vuotiaat (62 % kaikista).

Ohjaamo sai TEMin kannustinmallin kautta jatkorahojuksen hanketyöntekijälle vuosille 2025–2026. Kunnan omien resurssien lisäksi Ohjaamossa työskenteli viikoittain sovittuina päivinä yksi TE-toimiston asiantuntija ja yksi hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdesairaanhoitaja. Avoimen asiointin aikoina oli mukana talous- ja velkaneuvonnan, Keudan sekä lastensuojelun jälkihuollon työntekijöitä erikseen sovitusti. Lisäksi Ohjaamo jalkautui muun muassa kunnan alueen oppilaitoksissa ja yläkouluissa. Vuoden 2025 aikana Ohjaamo oli mukana käynnistämässä yhteistyössä toteutettavaa, valmiuksia tukevaa Ready-stedy-inttiin!-ryhmää niille nuorille, joilla on varusmiespalvelus edessäpäin. Lisäksi seurakunnan kanssa käynnistettiin yhteistyö nuorten sateenkaaritoiminnan tiimoilta. Muutokset TE-palveluissa ja hyvinvointialueella ovat edelleen näkyneet nuorten käytettävissä olevien palveluiden kaventumisena.

Kunnan ohjausvastuulla oli vuonna 2025 yhteensä 21 oppivelvollista (ed. vuonna 32). Heidän joukossaan oli neljä vieraskielistä nuorta. Lisäksi oppilaitosten ja vanhempien ennakoivia yhteydenottoja sekä kutsuja mukaan monialaisiin tapaamisiin ja kuulemistilaisuuksiin tuli vuoden aikana kymmeniä. Ohjaukseen tulevien oppivelvollisten tuen tarpeet ovat olleet moninaiset. Erityi-

sesti vieraskielisten nuorten, tuva-koulutuksen jo suorittaneiden, romaninuorten ja erityisammattioppilaitok-

Monikko

Monikkosalin toiminta vilkastui kävijämäärän osalta edellisestä vuodesta, tapahtumia oli suurin piirtein saman verran. Vuonna 2025 kävijöitä oli 31818 kun vuonna 2024 kävijöitä oli 28189. Tapahtumia järjestettiin 269 kpl, joista kunnan omia oli 94. Vuonna 2024 tapahtumia oli 275.

Seminaareja ja kokouksia järjestettiin eniten eli 51 kpl. Muita erilaisia tapahtumia järjestettiin 38 kpl, mutta lisäksi myös teatteri- ja tanssiesityksiä sekä viihdekonseritteja. Lasten tapahtumia oli jopa 24. Äänityskäytössä Monikkosali oli kahdessa pidemmässä jaksossa. Kahvio

sen tarpeessa olevien nuorten ohjaaminen heille sopivaan koulutukseen ja heidän saamisensa kiinnittymään opiskeluun on tuottanut ajoittain haastetta.

Monikon Mustikka palveli sekä arkisin että tapahtumissa ja tilauksesta. Monikon Mustikan tarjoilutilauksia oli aiempaa enemmän eli yli 70. Tuotto jäi kuitenkin aiempaa pienemmäksi.

Ohjaamon päivystys toimi tiistai-iltapäivisin Monikon aulassa. Maalis-huhtikuussa oli alue- ja kuntavaalien paneelikeskusteluita, aulassa ennakkoäänestys ja Monikkosalissa varsinainen äänestyspäivä. Kävijöitä oli n 4000. Nurmijärven 250-vuotisjuhlavuoden kunniaksi järjestetty Nurmijärvi kekkerit 4.6. keräsi runsaasti kävijöitä, arviolta noin 2000. Juhlavuosi näkyi vuoden aikana monessa tapahtumassa.

Keskeisimmät perustiedot

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TP2025	TA2025
Nuorisopalvelut			
Iltapäivätoiminta: lasten lkm yhteensä/kunnan oma toiminta (laskentapäivänä)	286/93	271/93	320/120
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	255	240	240
Monikkosali: tilaisuudet/käyntikerrat	275/28189	269/31818	165/25000

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut

	Alkuperäinen TA 2025	Siitä muutos	TA+muut. 2025	TP 2025	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2024
Toimintatuotot	172 930	0	172 930	118 551	-54 379	-31 %	145 874
Toimintakulut	-1 082 870	40 000	-1 042 870	-953 350	89 520	-9 %	-880 926
Toimintakate	-909 940	40 000	-869 940	-834 800	35 140	-4 %	-735 052

Olenneiset tapahtumat tilikaudella

Liikunta- ja hyvinvointipalveluiden toimintakate alittui 35 140 euroa eli 4 prosenttia. Maksutuotoista ja muista tuotoista jäi toteutumatta 22 400 euroa sekä tuista ja avustuksista jäi toteutumatta 31 900 euroa. Tämä johtuu budjetoitua alemmista avustusten tuotoista sekä

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut tuottivat hyvinvointia ja terveyttä edistäviä, kohdennettuja liikuntapalveluja hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspinnalla eri ikäryhmille. Toimintaa kohdennettiin erityisesti lapsille, nuorille ja lapsiperheille sekä ikääntyneille. Työikäisille kohdennettiin matalan kynnyksen liikuntaneuvontaa työkyvyn tukemiseksi ja ylläpitämiseksi. Asiakkaita liikuntaneuvontaan lähetettiin mm. hyvinvointialueen fysioterapiapalveluista sekä aikuisten sosiaalipalveluista. Ohjatun liikuntatarjonnan suunnittelussa ja toteuttamisessa otettiin huomioon myös se, että liikuntatarjontaa kunnassa tuottavat myös eri yhdistykset ja urheiluseurat, Nurmijärven Opisto sekä monet yksityiset yritykset.

Harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa, jota nykyään kutsutaan Puuhis-kerhotoiminnaksi, toteuttajien tai organisoituihin osallistuvien yhteyshenkilöiden määrä oli 63 henkilöä. Puuhis-kerhotunteja toteutui vuoden aikana yhteensä 1882 ja niihin osallistui yhteensä 2118 lasta. Suosituimmat kerhotoiminnot olivat liikunta, käsityö ja kuvataide ja e-sport, koodaus ja media. Liikunnallista varhaiskasvatus- ja koulupäivää edistävät kunnan kaikkiin varhaiskasvatuksen pisteisiin nimetyt harrastuskerhovastaavat ja kouluihin nimetyt Liikkuva koulu-yhdysopettajat. Yhteistyö ja tiedonvaihto varmistetaan yhteisissä kokoontumisissa, joita vuoden aikana oli viisi.

Nuoria aikuisia on tavoitettu aktiivisesti moniammatillisella yhteistyöllä Ohjaamo-verkoston kanssa. Yhteistyön keinoin liikuntapalvelut ovat osallistuneet eri tilaisuuksiin, mm. 2.asteen oppilaitosten ryhmätys- ja hyvinvointipäiviin sekä ammattiesittelyihin.

Nuorten aikuisten kuntosalikurssit ovat jatkuneet Klaukkalassa ja kirkonkylällä. Asiakkaat ohjautuvat kursseille pääosin Ohjaamo-verkoston toimijoiden kautta, mm. toisen asteen oppilaitosten opiskeluhoito, sosiaalinen kuntoutus ja kotoutumispalvelut. Kävijämäärät vaihteli-

noin yhden liikuntasalin vajeesta vuoteen 2024 verrattuna. Säästöä kertyi myös ulkopuolisten asiantuntijoiden palkkioista sekä liikuntavälinehankinnat jäivät suunniteltua pienemmiksi. Liikunta- ja hyvinvointipalveluista siirrettiin nuorisopalveluihin 40 000 euroa.

jat 8-12 nuorta /viikko. Kuntosalikursseilta he ovat saaneet fyysisen ja psyykkisen olon kohentumisen lisäksi myös mm. säännöllisyyttä arkeen ja lisää sosiaalisia kanssakäymisiä. Tärkeää oli myös se, että heille tarjoutui mahdollisuus harrastaa taloudellisista haasteista huolimatta.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut osallistuivat kutsuntoihin yhdessä nuorisopalveluiden kanssa. Kutsuntaikäisille esiteltiin uusi Ready-steady-inttiin -liikunta- ja hyvinvointikurssi, nuorten aikuisten kuntosalikursseja sekä liikuntaneuvontapalveluita. Ready-steady-inttiin -kurssi toteutettiin yhteistyössä kunnan nuorisopalveluiden ja muutamien paikallisten toimijoiden kanssa.

Nuorille aikuisille ja työikäisille kohdennettuun liikuntaneuvontaan ohjautui asiakkaita sosiaalisen kuntoutuksen, aikuissosiaalityön, etsivän nuorisotyön, Keusoten fysioterapeuttien, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä liikuntapalveluiden omien liikuntaryhmien kautta.

Ikäihmisille kohdennettu kurssitoiminta tavoittelee toimintakyvyltään alentuneita ikäihmisiä. Soveltavalla kuntosalikurssilla on mm. saatu aikaiseksi huomattavia toimintakyvyn kohentumisia.

Yhteistyönä paikallisten yhdistysten ja seuratoimijoiden kanssa järjestettiin toukokuussa Unelmien liikuntapäivä Sääksin uimarannalla, sekä vanhusten viikon pääjuhlan yhteydessä, lokakuussa, hyvinvointimessut Klaukkalan Kirkossa. Yhteistyötapahtumat yhdistysten kanssa ovat jo vakiintumassa jokavuotiseksi tapahtumiksi ja ne saavat paljon positiivista palautetta yhteistyökumppaneilta.

Kunnassa aloitti vuonna 2025 kaksi uutta työryhmää, joiden tavoitteena on ikäihmisten aktiivisuuden lisääminen, vapaa-ajan palveluiden pariin saattaminen ja olemassa olevien palveluiden tietoisuuden lisääminen.

Kunnan etsivän vanhustyön- työryhmä aloitti tavoitteena moniammatillisessa yhteistyössä tavoittaa yksinäisyyttä kokevia ikäihmisiä ja pyrkiä saamaan heitä vapaa-ajanpalveluiden äärelle. Lisäksi kunta kutsui kokoon kunnan ikäihmisille palveluita tuottavat tahot, kuten Rajamäen uimahallin, Nurmijärven opiston, Olohuone-hankkeen, vanhusneuvoston ja kirjaston pohtimaan ja keskustelemaan ikäihmisten vapaa-ajan palvelutarpeesta ja suunnittelemaan yhteistä hankekokonaisuutta.

Liikunnan olosuhteet paranivat hieman seurakäyttäjien näkökulmasta katsottuna, kun uudet koulut ja liikuntati-

Hyvinvoinnin edistäminen

Ikääntyneiden kuntalaisten aktiivista arkea ja liikkumisen turvallisuutta edistettiin jakamalla 600 kappaletta liukuesteitä ikääntyneille, Yli 65-vuotiaille kuntalaisille, kunnan kirjastoista.

Kunnan ja seurakunnan vapaaehtoistyössä on mukana 260 vapaaehtoista kuntalaista. Vuoden 2025 aikana vapaaehtoisille kertyi yhteensä noin 11 800 vapaaehtois-työtuntia mm. Ikääntyneiden ulkoilukaverina, lääkäriin kuljetusapuna, diakoniruokailun avustajana ja Olohuone-hankkeen toimintatuokioiden ohjaajana.

Kunnan kohtaamispaikan, Suopolun tuvan, kohtaamispaikkakoordinaattori aloitti työssään 1.3.2025. Kunnan kohtaamispaikkatoiminta, joka on osa kansallista perhekeskusverkostoa, tavoitti vuoden 2025 aikana 8594 kävijää. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa lasten ja vanhempien osallisuutta, vuorovaikutusta ja voimavaroja. Kohtaamispaikassa alkoivat uutena toimintana mm. maksuttomat matalan kynnyksen Liikuttaako? -liikuntatuokiot taapero- sekä vauvaikäisten lasten perheille, mitkä keräsivät suuren suosion. Tavoitteena oli jakaa pienten lapsivanhemmille tietoa ja helppoja arjen vinkkejä siitä, miten lisätä aktiivisuutta lapsiperheiden arkeen. Syykaudella aloitettiin myös iltatupa- toiminta kerran viikossa. Näin mahdollistettiin vanhempien tuki ja kohtaamisen mahdollisuudet myös mm. työssäkäyville vanhemmille.

lat valmistuivat Rajamäkeen ja Kaikumetsään. Klaukka- lassa vähäinen liikuntatilojen puute haastaa eri toimijoita.

Liikuntasalien vuorojen jakamisessa urheiluseuroille, kaudelle 2025-2026, otettiin huomioon myös koulujen rehtorit, joille teetettiin lyhyt kysely liikuntasalivuorojen käyttöaikatauluista.

Urheiluseurojen vuotuinen seuraparlamentti järjestettiin läsnäolo tapahtumana ja osallistujia oli aiempia vuosia enemmän noin 20 henkilöä. Aiheina mm. avustus- käytäntöjen uudistus.

Suopolulle jalkautui aktiivisesti eri toimijoita, kuten hyvinvointialueen liikkuvien palveluiden työntekijät, seurakunta ja eri yhdistystoimijat. Lisäksi Suopolulla kokoon- tuivat mm. Luetaan yhdessä- lukupiiri maahanmuuttaja- taustaisille äideille ja ikääntyneille kohdennettu Sauna- klubi. MML:n perhekahvila kokoontui myös kerran lop- puvuoden aikana.

Kohtaamispaikka-toimintaa levitettiin myös Pop up- tyyppisesti kerran viikossa Rökkään, Nuorisoseuran ti- loihin. Toiminta oli toivottua ja se keräsi syyskauden ai- kana 453 kävijää eli noin 30 kävijää/kerta. Myös hyvin- vointialueen palvelut jalkautuivat Rökkään, mikä tuki lapsiperheiden palveluiden saavutettavuutta kunnas- samme.

Pikkulapsiperheille kohdennetuista tapahtumista suu- rimmat kävijämäärät keräsivät Vauvan päivän- tapah- tuma Monikossa (172 kävijää) ja isänpäiväntapahtuma (177 kävijää).

Ikääntyneiden palveluiden koordinaattori toimi vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä vuoden 2025 kokouk- sissa. Keväällä uuden vanhus- ja vammaisneuvosto aloit- tivat toimintansa ja uutena vanhusneuvoston puheen- johtajana aloitti Veikko Ollila ja vammaisneuvoston pu- heenjohtajaksi valittiin Veli-Matti Aittola

Keskeisimmät perustiedot

Suoritteita ja palvelutuotannon tunnuslukuja			
	TP2024	TP2025	TA2025
Liikunta- ja hyvinvointipalvelut			
Harrastamisen mallin yhteistyökumppaneiden määrä	12	12	14
Harrastamisen mallin kurssitarjonta/kausi	43	70	44
Myönnettyjä vuoroja liikuntasaleissa (tunnit/vuosi)	21 036	21 879	22 467
Avustettavien liikuntayhdistysten lukumäärä	34	29	34
Avustettavien hyte-yhdistysten lukumäärä	27	25	27
Liikuntasalien käyttöaste (%)	77	80	85